

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo.

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 3 (13.833)

Trst, petek, 4. januarja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)-533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Gre baje za zadnji poskus Bele hiše, da prepreči oborožen spopad v Zalivu Nepričakovan Bushev predlog Sadamu Baker in Aziz naj se sestaneta v Švici

Do srečanja naj bi prišlo med 7. in 9. januarjem - Irak bi moral odgovoriti v teku tega tedna
Pozitivne reakcije v svetu - Zunanji ministri ES bodo proučili morebitno lastno pobudo

WASHINGTON — Upanja v mirno rešitev zalivske krize nihajo: danes jih ni več, jutri pa se spet porodijo. Tako je bilo tudi včeraj, ko je glasnik Bele hiše Marlin Fitzwater (telefon AP) nepričakovano prebral Bushev predlog iraškemu predsedniku Sadamu Huseinu, da bi se zunanja ministra obeh držav srečala med 7. in 9. januarjem nekje v Švici. Bush pri tem poudarja, da gre za zadnji poskus mirne rešitve krize, nakar bo nujno spregovorilo orožje.

James Baker in Tarek Aziz naj bi se torej po Bushevem predlogu sestala v Švici, ki je takoj pristala na predlog in sporočila, da se oba državnika lahko sestaneja kjerkoli na švicarskem ozemlju. Žoga je sedaj na iraškem igrišču in Sadam bi moral v teku tedna sporočiti, če pristaja na sestanek šefov obeh diplomacij ali ne. Kakorkoli že, z Bagdadom ne more biti nobenih kompromisov, je dejal Fitzwater, ZDA niso pripravljene spregledati resolucije svetovne organizacije: Irak se mora brezpogojno umakniti iz Kuvajta, komaj potem bodo mogoči mirovni pogovori.

Državni sekretar Baker bo odšel iz Združenih držav 6. januarja na potovanje po evropskih in bližnjevzhodnih prestolnicah. Obiskal bo države, ki so pristopile k protiraški koaliciji in v okviru tega potovanja naj bi prišlo, če bo Irak privolil, na srečanje s Tarekom Azizom. Glasnik Bele hiše je v svojih izjavah obžaloval dejstvo, da Sadam Husein ni našel vsaj nekaj časa, da bi doslej sprejel Jamesa Bakerja, čeprav je brez kakršnihkoli pomislekov in zamud sprejel avstrijskega predsednika Waldheima, nekdanjega britanskega premiera Heatha in celo bivšega boksarskega prvaka Mohameda Alija. Resnici na ljubo je Irak pred časom pristal na srečanje med Tarekom Azizom in Bakerjem, vendar je Sadam Husein sporočil, da se bo s šefom ameriške diplomacije lahko sestel 12. januarja, se pravi samo 3 dni pred zapadlostjo ultimata, na to pa Bela hiša ni pristala, češ da bi takrat bilo premalo časa za kompletno evakuacijo iraških sil iz Kuvajta.

Danes se bodo v Luksemburgu sestali zunanji ministri evropske dvanaj-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Poziv k treznosti z libijskega sestanka predsednikov

TRIPOLI — Pod šotorom libijskega voditelja Gadafiya v Misratu se je včeraj nepričakovano sestala četverica arabskih predsednikov, da bi proučila trenutno stanje v Zalivu. Potem ko je v sredo spodletelo srečanje zunanjih ministrov Libije, Egipta in Sirije, so se predsedniki teh držav Gadafi, Mubarak in Asad, ter sudanski predsednik El Bešir včeraj vendarle sestali. Sirija in Egipt sta od arabskih držav najbolj aktivna v protiraški koaliciji, medtem ko sta Libija in Sudan od Irak mnogo manj ostri. Iz včerajšnjega sestanka pa ni izšlo nič novega. Gadafi je poudaril potrebo po skupni akciji Libije in Egipta, ki si prizadevata, da bi preprečila poguben spopad, če pa bodo ta prizadevanja spodletela, potem to vprašanje ni več v domeni Kaira in Tripolija, temveč v rokah Iraka.

Kljub vsemu je Gadafi dejal, da še vedno upa v mirno rešitev zalivske krize in v skupen nastop arabskih držav, kar bi odločilno prispevalo k pomiritvi.

ZSŠDI zavrača obtožbe

NA 2. STRANI

□ □ □

SZ sprejela proračun za leto 1991

NA 2. STRANI

□ □ □

Napad na romsko naselje v okolici Vidma

NA 12. STRANI

Iz strahu pred morebitno internacionalizacijo sedanjih spopadov v glavnem mestu

Gverila in režim pristajata na premirje da bi lahko iz Mogadiša evakuirali tujce

RIM — Več sto tujih državljanov v glavnem Italijanov še vedno čaka, da bi zapustili Mogadiš, ki ga že peti dan pretresajo spopadi med predsedniško gardo in gverilci Kongresa somalske enotnosti.

Farnesina je tudi včeraj zagotovila, da v Mogadišu blokiranim Italijanom (približno 350), ni nihče skrivil lasu in da jih bodo evakuirali v tistem trenutku, ko bo premirje to omogočilo. Obe transportni letali C-130 italijanskega vojnega letalstva sta že na nairobijskem letališču (na sliki AP). Posadki le čakata na zeleno luč Farnesine, da odletita proti Mogadišu. Kot rečeno pa italijansko zunanje ministrstvo pogojuje začetek akcije s sklenitvijo premirja med vojskujočimi. Danes bi morali v Nairobiju pristati tudi obe manjši transportni letali G-222, ki imata na krovu pripadnike nekega elitnega padalskega bataljona. 9. januarja pa bi morala pred Mogadiš pripluti italijanska fregata Orsa. Siad Bare je že pristal, da italijanska vojaška letala evakuirajo tujce iz Mogadiša. Gverila pa nasprotuje, da bi to storile tuje vojaške sile in zahteva, da za evakuacijo poskrbi Mednarodni rdeči križ. Prav zato so včeraj v Mogadišu sporočili, da bi lahko tujci že danes zapustili mesto z neko trgovsko ladjo za prevoz banan, ki je last državne monopolne tvrtke Tomal Fruit. Družbi načeljujeta dva Barejeva sina, kar nedvomno dokazuje, da se nihče noče zameriti Italiji in Zahodu, a si obenem nihče ne želi, da bi tuji vojaki teptali

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Analizirali zapise brez cenzure o načrtu Solo

RIM — Ob koncu sestanka članov parlamentarne komisije za pokole (na sliki AP), ki so analizirali dokumente brez cenzure o »deviacijah« Sifarja in o načrtu Solo, je vodja komunistične skupine te komisije Francesco Macis podvomil o verodostojnosti dokumentov in je dejal, da obstajajo povezave med dejavnostjo Sifarja, CIA in načrtom Solo. Predstavniki DC Casini je dodal, da so uvedli nekatere cenzure »iz različnih razlogov, kot misli javnost« in da nikakor ni dokazana povezava med načrtom Solo in Gladiom. Isti argument je potrdil tudi liberallec Biondi.

Tako se je torej zaključilo zasedanje parlamentarne komisije za pokole, ob koncu pa so vsem načelnikom parlamentarnih skupin v komisiji izročili mapo z zapisi zasliševanj takratnih voditeljev karabinjerjev, ki so bili še do pred kratkim pod cenzuro.

Za kaj je pravzaprav šlo pri teh »omissih«? V prvem, ki je še najbolj značilen, je pisalo, da je treba v okviru načrta Solo iz leta 1964 najprej nepričakovano zasesti

osrednji sedež KPI v Rimu v Ul. Botteghe Oscure, sedeže dnevnikov Unità, Paese in Paese Sera, ter nato še sedež ANPI. V nekem drugem cenzuriranem dokumentu je pisalo, kako je treba Rim razdeliti na tri dele prav zato, da bi nato lažje nadzorovali morebitne »upornike«. Gre torej za pravcati »vojni načrt«, ki predvideva državni udar in računa na vse njegove posledice.

Člani komisije bodo še imenovali izvedence, ki bi morali analizirati 22 magnetofonskih zapisov, ki jih komisija sicer še nima v rokah in v katerih so posneta vsa ključna zasliševanja vodilnih oseb, ki imajo katerokoli zvezo z načrtom Solo. Obenem pa je predsedstvo komisije izdalo tiskovno sporočilo, v katerem je rečeno, da bodo akte svojih izsledkov čimprej izročili parlamentu.

O načrtu Solo so tudi poglobljeno razpravljali na sestanku predsedstva PSI. Namestnik tajnika Giuliano Amato je dejal, da prihajajo na dan važne razjasnitve o tedanjem času, iz katerega izhaja prva srednškolevičarska vlada in da spadata načrt Solo in deviacije delovanja Sifarja v okvir tedanje »reakcionarne ofenzive«.

V zvezi z neodgovornim pisanjem Dela Plus in Trieste Oggi Vodstvo ZSSDI odločno zavrača podtikanja o trgovini z orožjem

Vsiljevanje nepreverljivega

Znani italijanski novinar Gianpaolo Pansa je pred nekaj leti objavil knjigo, v kateri je pošteno okrcal nekatere slabe navade italijanskega novinarstva, predvsem pa se je znesel nad površnostjo in nad objavljanjem ne-preverjenih novic. Pansa pa takrat ni poznal (in bi tudi ne mogel) nekaterih pojavov v slovenskem novinarstvu - pravzaprav nenovinarstvu, sicer bi bil do italijanskih kolegov najbrž milejši. Naj kar brez ovinkarjenja povemo, da imamo tokrat v mislih in v zobeh ljubljanski tehnik Delo Plus in njegovo poročanje o domnevnem prekupevanju z ameriškim orožjem. Ljubljanski tehnik je v domnevno afero povsem neodgovorno predvsem pa nedokazano vpletel tudi Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, s pomočjo katere - trdi Delo Plus - naj bi bilo orožje pripeljana iz Genove v Ljubljano. ZSSDI je odločno zavrnila grobo obtožbo in je že poverila naloge odvetniku, da prijavi ljubljanski tehnik sodišču, obenem pa je zahtevala, naj se o zadevi uradno izreče tudi vlada Republike Slovenije.

Da bodo bralci bolje razumeli, za kaj gre, je treba na kratko obnoviti dogodek. 21. decembra je Delo Plus na zadnji strani objavilo krajši članek, v katerem je poročalo, da je slovenska teritorialna obramba oborožena z novimi puškami. Šlo naj bi za ameriško orožje, ki naj bi bilo iztovorjeno z ladje v Genovi in bilo nato pripeljano v Slovenijo s pomočjo »tržaške Zveze slovenskih športnih društev«, posel pa naj bi »koordiniral uslužbenec koprške Intereurope«. Orožje pa naj bi Sloveniji priskrbel nihče drug kot Sandi Grubelič, ki je bil vpleten v afero Trend.

Na ta članek je ZSSDI odgovorila s pismom, v katerem je predsednik Odo Kalan odločno protestiral proti takšnemu poročanju, ki ga je ocenil kot nedopustno provokacijo in pravi napad na zamejski slovenski šport. Kalan je nadalje zahteval objavo na vidnem mestu in z istim poudarkom, ki ga je imela izpostavljena vest, dodal pa je, da si ZSSDI pridržuje pravico do vseh nadaljnjih sodnih korakov, ki bi jih imelo za potrebne, da se zavrne vsakršen sum in da se poravnata materialna in molna škoda.

Delo Plus je v svoji zadnji številki 28. decembra objavilo samo del pisma, s fotomontažo pa je izrezalo zadnja dva odstavka, med temi tistega, s katerim si je ZSSDI pridrževala pravico za nadaljnji sodni postopek. K temu je dodalo obsežen članek Primoža Kališnika, ki se je med drugim spodbudilo ob dejstvo, da je ZSSDI hitro reagirala, predvsem pa je poudaril, da je »človek, ki nam je sporočil novico, naš stalni informator in njegova obvestila so bila doslej vedno resnična«. Dodal je tudi, da jim je ob novici o Grubeliču in orožju informator rekel: Stoodstotno je res, vendar je nemogoče dokazati. Po vas bodo planili predvsem Tržačani.« Kališnik je še pripomnil, da dokumentov o uvozu pušk niso imeli v rokah, vprašal pa se je, »kdo od tistih, ki so pri nas pisali o švercu in uvozu orožja, jih je pa imel?! Trgovina z orožjem pač ni uvoz plemenskih bikov, da imaš za vsako žival tri potrdila, to je menda jasno«.

Nedvomno gre za lep primer »poštenega« novinarstva: objaviš novico, o kateri si gotov, da je ne moreš dokazati in torej tudi ne preveriti njene verodostojnosti. Ameriški Washington Post je uspelo, da je zaradi zadeve Watergate prisilil k odstopu predsednika Nixona, toda ne z novicami, ki jih ni bilo mogoče dokazati. Vse svoje vire informacij je prej skrbno preveril.

Precej lahkomišelnost je pisanje Dela Plus v svoji včerajšnji številki povzel tržaški italijanski dnevnik Trieste Oggi, ki bo - tako kaže - šele v svoji današnji številki skušal dodati nekoliko bolj preverjene informacije, predvsem pa stališče prizadete ZSSDI.

V vsaki demokratični družbi imajo novinarji tudi nalogo, da nadzorujejo delo oblasti in institucij, razkrivajo morebitne afe in celovito, brez ovinkarjenja obveščajo javnost. Toda s preverjenimi novicami, sicer se novinarstvo kaj hitro spremeni v neodgovorno obrekovanje, ki diskvalificira pisce, obenem pa lahko povzroči veliko moralno in materialno škodo.

Taka škoda je bila tokrat povzročena Združenju slovenskih športnih društev v Italiji. Toda o tem se bo že izreklo sodišče. Ker pa gre za zelo občutljivo zadevo (obtoževanje o trgovanju z orožjem) bi bilo prav, da bi se tudi vlada Republike Slovenije odzvala pozivu Združenja in se uradno izrekla o vsej zadevi.

VOJMRIR TAVČAR

TRST — V zvezi s člankom v dnevniku »Trieste Oggi« in vestjo v »Telequattro« glede trgovanja z ameriškim orožjem za Slovenijo je nadzorni odbor ZSSDI sklical izredno sejo izvršnega odbora, da bi razpravljala o hudih obtožbah, ki jih je tržaški dnevnik povzel iz ljubljanskega tednika »Delo Plus«.

Izvršni odbor ZSSDI takoj na začetku najodločnejše poudarja, da nimajo nobene - niti posredne niti neposredne - zveze s trditvami tednika »Delo Plus«, češ da je Združenje slovenskih športnih organizacij v Italiji posredovalo dobavo ameriškega orožja slovenski Teritorialni obrambi.

Predsednik ZSSDI je že po objavi prvega članka v »Delu Plus« pismeno zahteval preklcik neresnične in tendenciozne vesti, kar pa se ni zgodilo. Nasprotno, ljubljanski tehnik je objavil le del pisma predsednika ZSSDI ter ga v obliki fotomontaže predstavil bralcem tako, da je njegova vsebina izvođenela. Istočasno pa je v bistvu potrdil obtožbo, da je ZSSDI vpletena v prodajo ameriškega orožja Sloveniji.

Izvršni odbor ZSSDI je po daljši razpravi in po proučitvi raznih aspektov omenjenih obtožb prišel do zaključka, da trditve o vpletenosti ZSSDI v prodajo orožja ne morejo biti plod bolne fantazije »informatorja« (saj ima vendar tudi »Delo Plus« svojega odgovornega urednika!), temveč posredni napad na krovno organizacijo slovenskih športnih društev v Italiji. Kdo se za tem skriva, kako in zakaj, pa so vprašanja, na katera ZSSDI žal ne more dati odgovora.

Neodgovorno pisanje ljubljanskega tednika ima zaradi tega in zaradi okoliščin, ki povzročajo ogromno moralno in materialno škodo vsej slovenski skupnosti v Italiji - lahko svoj epilog samo na sodišču. Izvršni odbor ZSSDI je že poveril mandat odvetniku, da prijavi »Delo Plus« sodnim oblastem, kjer bo tehnik imel vse možnosti dokazovanja - tudi brez dokumentov.

ZSSDI istočasno poziva vlado Republike Slovenije, da se uradno izreče o zadevi.

Izvršni odbor ZSSDI

Po remontu JE Krško obratuje

KRŠKO — Po 45-dnevem remontu je znova začela z obratovanjem edina jugoslovanska jedrska elektrarna. Prihodnje tri dni bodo v Krškem obratovali z dvetretjinsko zmogljivostjo, nato pa postopoma zviševali moč na sto odstotkov. Po besedah direktorja Staneta Rožmana se elektrarna vrača v obratovanje z dobrimi obeti za letošnje leto. Podlaga za to je vsekar minulo leto, ki je bilo doslej tako po proizvodnji kot tudi po varnostnih rezultatih najuspešnejše v devetletnem komercialnem poslovanju.

Narodna banka umika bankovce

BEograd — Narodna banka Jugoslavije bo do konca marca iz obtoka umaknila štiri dinarske bankovce. Tako bodo 1. aprila kot zakonito plačilno sredstvo prenehali veljati bankovci za 2 milijona dinarjev in 500 tisoč dinarjev, izdani avgusta leta 1989, ter bankovca za 50 in 200 dinarjev izdana 1. januarja lani. Narodna banka Jugoslavije je napovedala, da bo do konca prihodnjega leta vse stare bankovce zamenjala z novimi.

Na »krstnem« zasedanju zveznega sveta SZ sprejela okvirni proračun za 1991

V Rigi ni včeraj izšel noben časopis zaradi protestne stavke, ker so črne berefke zveznega notranjega ministrstva zasedle »hišo tiska« in iz nje izgnale domače policiste

MOSKVA — Sovjetski predsednik Mihail Gorbacov se je včeraj sestal z zunanjim ministrom Eduardom Ševardnadzejem, ki je 20. decembra odstopil iz protesta, ker naj bi državi grozila vojaška diktatura. Po sestanku ni bilo uradnih sporočil, bržkone pa je Gorbacov ponovno prosil svojega najuspešnejšega sodelavca, naj opravlja posle zunanjega ministra vsaj do februarjskega ameriško-sovjetskega vrha, če se še ni premislil glede svojega odstopa. Medtem pa v Moskvi že krožijo novice, da bo Ševardnadze ustanovil združenje za proučevanje zunanje politike, ki bi posredno vplivalo na nadaljnje sovjetske zunanje politične izbire.

Nedvomno pa je bil osrednji včerajšnji dogodek »krstno« zasedanje sovjetskega zveznega sveta, ki je iz posvetovalnega postal operativno in odločilno telo. Na njem so dosegli okvirni sporazum o proračunu federacije za leto 1991, ki ga bodo morali sedaj ratificirati republiški sovjeti. Podrobnosti niso znane. Tass je le sporočila, da so

bili poleg predsedujočega Mihaila Gorbacova prisotni skoraj vsi voditelji 15 zveznih republik. Rusko federacijo sta zastopala predsednik Boris Jelcin in premier Ivan Silajev. Kako so rešili zaplete v zvezi s financiranjem federacije ni znano. Pred dnevi je namreč RSFSR drastično znižala svoj finančni prispevek v zvezno blagajno. Prav tako se ni izvedelo, če so na včerajšnjem svetu razpravljali tudi o zapletih v Pribaltiku in v Zakavkazju. Kljub temu da so pribaltiške republike proglasile svojo suverenost, so se njihovi predstavniki udeležili včerajšnjega zasedanja zveznega sveta.

Po vsem sodeč skušajo pribaltiske republike svoje zahteve iznositi na neposrednih pogajanjih. V latvijski Rigi so namreč specialci zveznega notranjega ministrstva predvčerajšnjim zasedli »hišo tiska«, v kateri imajo svoje redakcije vsi pomembnejši krajevni časopisi. Podobno akcijo so skoraj istočasno izvedli v litovskem Vilnius, kjer so zasedli sedež neke stranke in arhiv.

● Gverila in režim za premirje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

somalska tla. Prav zato ne preseneča sinočnja vest iz Londona, da je Kongres somalske enotnosti po odločnem nasprotovanju premirju, ki ga je proglasil Siad Bare, včeraj pristal na premirje, med katerim bi iz države evakuirali vse tučce. Somalska gverila se dobro zaveda, da bo imela po odhodu tučcev proste roke za končni spopad, obenem pa se boji, da bi tuje sile pod pretvezo zaščite ogroženih tučcev vplivale na somalska dogajanja.

Poleg italijanske so tudi druge vlade že pripravile načrte za evakuacijo. Že od predvčerajšnjim je pred Mogadišom francoska fregata La Motte Piquet, ki le čaka prihod pomožne ladje Jules Verne, da bi z njenimi helikopterji poskrbeli za evakuacijo. V Bonnu je zunaj ministrstvo sporočilo, da bo za kakih 40 Nemcev poskrbela Luftwaffe, v Moskvi pa so poudarili, da bodo storili vse, da bi na varno spravili 39 sovjetskih državljanov.

Medtem pa so vesti iz Mogadiša shrbljive. Po petih dneh spopado vladata lakota in groza. Mesto, ki sta ga že prizadela revščina in kriminal, ker se je v nekaj mesecih številno prebivalcev zaradi dotoka beguncev s severa skoraj potrojilo, je sedaj dobesedno na kolenih. Po pričevanjih ljudi, ki jim je v teh dneh uspelo zapustiti Mogadiš, včeraj je v Rimu pristal somalski linijski airbus z 98 potniki, si vsi želijo, da bi jim uspelo zbežati iz mogadiškega pekla. Za razliko od tučcev, ki jim trenutno ne grozi nobena nevarnost, je za domačine preživetje skrajno kočljivo. V mestu primanjkuje že vsega, pošle so zaloge hrane in plina. Voda je prava redkost, elektriko pa so izklopili.

Zdravstveno stanje je zaskrbljujoče, saj so ceste posejane s trupli mrtvih, ki jih že napadajo podgane, klateški psi in drugi mrhovinarji. »Če ne bo čimprej prispela mednarodna pomoč,« je poudaril neki ubežni somalski poslovnež, »bodo ljudje umirali od lakote in epidemij kot muhe.«

Kot v vseh teh dneh so se tudi včeraj spopadi osredotočili na območju mogadiškega letališča. Tu se dvigujejo stebri dima, še vedno pa ni jasno, kdo je prevzel vojaško pobudo. Po trditvah Kongresa somalske enotnosti je v glavno mesto že vkorakalo 10 tisoč novih gverilcev, »tako da je usoda diktatorja Siada Bareja zapečaten«. Po vsem sodeč pa se Bare še vedno uspešno upira, saj niso gverilci napredovali niti za centimeter. Režim pa je že zagrozil, da bo mesto zravnal z zemljo, če se gverilci ne umaknejo iz Mogadiša. Na srečo ima somalsko letalstvo le štiri zastarele lovke bombnike mig 17, tako da grožnje ni mogoče jemati resno, vsaj dokler se v glavnem mestu nahaja na stotine tujih državljanov.

Letala NATO kmalu v Turčijo

ANKARA, BONN — Glasnik turškega zunanjega ministrstva Murat Sungar je včeraj dejal, da bodo države članice Atlantskega pakta v nekaj dneh poslale Turčiji, ki je edina država tega pakta, ki meji na Irak, skupno 40 vojnih letal, ki naj bi branile to državo pred iraškim napadom. Sungar je še dodal, da bo ta letala operativno vodila zavezniška vojaška organizacija v Evropi Saceur. Letala, in sicer 18 belgijskih lovskih bombnikov mirage 5, šest italijanskih starfighters F-104 in 18 nemških alpha-jet (na sliki AP), bi morala prileteti v Turčijo med nedeljo in četrtkom.

Medtem se je v Nemčiji sprožila huda polemika o umestnosti odpošiljanja nemških letal v tujo državo. Vlado stranke se s to pobudo strinjajo, medtem ko jo zelo kritizira socialdemokratska stranka. Glasnik zunanje politične komisije SPD Karsten Voigt je namreč v nekem intervjuju za dnevnik iz Hannovera Neue Presse dejal, da je NATO obrambni pakt in da torej ne sme orgožati neko tretjo državo. Odgovor vladne stranke CDU/CSU je bil takojšen. Glasnik Bernd Wilz je namreč odgovoril, da je bilo odpošiljanje letal nujno, saj je treba pomagati državi, ki spada v pakt in je treba preprečiti napad s strani Iraka.

Spet je vzbrstela devizna črna borza

KOPER — V Jugoslaviji bodo na svoj račun spet prišli črnobor-zijanci, oziroma tisti, ki na črno menjajo devize. Kljub novemu so-zamerju med dinarjem in marko, Jugoslovani na bankah (razen v nekaterih izjemnih pirmerih) ne morejo kupovati deviz tako, kot so to lahko počeli skoraj celo mi-nulo leto. Mnogi so to na tihem upali. Menili so, da je do zastojev prodaje prišlo le zaradi menjave tečaja dinarja. Pa ni tako. Kaže, da tičijo vzroki za zaustavitev proda-je deviz tudi drugje.

Ceprav menjava deviz na črno še ne cveti tako, kot je denimo pred dobrim letom dni (pred uvedbo Markovičevega konverti-bilnega dinarja), pa je že jasno, da se bo to prav kmalu zgodilo in da bodo devize v povprečju spet ka-kih deset odstotkov dražje kot po uradnem tečaju. Ponovno cvetenje črne borze pa bo bankam odvzelo del posla in tudi zaslužka. Zaradi drugačne situacije so v bankah že začeli razmišljati, kako se bodo temu morali prilagoditi. Do kdaj bo veljal tak sistem, pa nam danes ni nihče vedel povedati. Z deviz-nih računov pa je mogoče na dan dvigniti po tisoč mark deviz.

V Splošni banki Koper so začeli včeraj spet prodajati obveznice Republike Slovenije, ki se ta tre-nutek zdijo še najprimernejši nadomestek mark. Te obveznice se obrestujejo po osemodstotni

obrestni meri letno. Splošna ban-ka Koper pa obračunava 1,5-od-stotno provizijo v primeru ponov-ne prodaje, oziroma odkupa ob-veznic. Sicer pa je prišlo včeraj le nekaj imetnikov teh obveznic na koprsko banko in jih vnovčilo. Vrednost teh obveznic izplača ko-prska banka takoj, vendar samo, če so bile obveznice kupljene v tej banki.

V Splošni banki Koper tudi si-cer ni velike gneče. Seveda obres-ti na dinarske vloge bodo začeli izplačevati petega januarja, obres-ti na devizne vloge (v devizah) pa v ponedeljek, 7. januarja. Obvesti-la o obrestih na tekočih računih pa bodo imetniki prejeli predvi-doma 14. januarja

BORIS ŠULIGOJ

Milan Kučan danes v Benečiji

TRST — Predsednik predse-dstva Republike Slovenije Milan Kučan bo danes obiskal Benečijo na povabilo tamkajšnjih sloven-skih organizacij oziroma društev. Predsednik Kučan bo tako imel razgovor s predstavniki društva katoliških duhovnikov »Dom«, obiskal pa bo tudi podružnico Kmečke banke iz Gorice v Krmu-nu. Predsednik Kučan se bo drevi udeležil tudi novoletnega koncer-ta, ki ga v Trstu prirejajo sloven-ske bančne ustanove v Italiji, na katerem nastopa Moravska filhar-monija iz Olomouca.

KS so sproti dobivale denar od samoprispevka

SEŽANA — Sežanska občinska uprava je za zadnje letošnje skupščinsko zaseda-nje pripravila pregled porabe denarja, zbranega z občinskim samoprispevkom. Sežančani namreč na občinski ravni do-rajajo po 2 odstotka od neto osebnih do-hodkov, od katerih polovico namenjajo za izboljšanje oskrbe z vodo, ostanek pa si po dogovorjenem ključu razdelijo kra-jevne skupnosti. Ker se občinski samop-rispevek izteka in ga ne nameravajo podaljšati, se po posameznih KS že do-govarjajo o morebitnem razpisu lokalnih samoprispevkov.

Letos so sežanski zavezanci do konca oktobra zbrali 13.149.162,50 dinarja. Od skupne vsote so za vodovode namenili 6.525.616,60 dinarja, na računu pa je 98 razdeljenih ostalo še nekaj manj kot ne-ratisoč dinarjev. Ostali znesek so si razde-lile krajevne skupnosti. Največ, 1.600.080,70 dinarja, je dobila KS Sežana, z 478.327,60 dinarja pa ji sledijo Divača, Komen (468.539,30) in Hrpolje (438.327,50). Glede na število prebivalcev in program so najmanj dobili v Arvižah (11.745,70) in Zazidu (18.924,30 dinarja).

J. O.

Nova pobuda Zveze slovenskih izseljencev Sinovi emigrantov se mudijo v Podbonescu

ČEDAD — Vseh skupaj jih je štiriindvajset, sinov ali vnukov slovenskih izseljencev iz Furla-nije-Julijske krajine. S seboj imajo potne liste Argentine, Avstralije ali Braziliije, njihova starost pa nam je zelo blizu: imajo namreč od 16 do 24 let. Gre za skupino mladih, ki so prisotni od 2. do 25. februarja na gostovanju, ki ga je organi-zirala Zveza slovenskih izse-ljencev iz Furlanije-Julijske krajine, tudi ob finančni pomo-či Dežele, kar je dokaz na poli-tični ravni o pomembni vlogi slovenske komponente za de-želni razvoj.

Njihov bazni tabor je hotel "Al vescovo" v Podbonescu, od koder bodo sledili in se sezna-nili na osnovi zelo natrpanega programa z različnimi krajevni-mi stvarnostmi. V programu imajo, med drugim, tudi sreča-nja z župani Nadiških dolin, s predsednikom Gorske skupnos-ti, obisk na Pokrajini in na De-želi ter izlete v Benetke, Firen-ce in Rim. Med tem napornim programom, da bi se lahko malo oddahnili, bodo sledili lekcijam, ki jih neposredno za-nimajo.

Skupini teh mladih sinov in vnukov izseljencev sledijo

predstavniki Zveze slovenskih izseljencev iz F-JK. Renzo Mat-telig, direktor Zveze, govori tako o pomenu te izkušnje: »V tem mesecu bodo lahko spo-znali ali odkrili odnose z njiho-vo rodno zemljo, ki je doslej niso poznali, na katero pa so vsekakor navezani.« Pogovor se nato takoj razširi na druga raz-mišljanja, ki se povezujejo na koncepte, ki jih je Zveza slo-venskih izseljencev že izrazila v preteklosti. »Naša skupnost se mora zavedati, da so Sloven-ci z našega področja, kjerkoli naj živijo, zelo važen kapital,« nadaljuje Mattelig. In pri tem navaja nekatere zanimive podatke, ki potrjujejo njegove teze: v Buenos Airesu, kjer med drugim obstaja tudi radijska postaja Radio Benecia, je 27 oseb, ki sledi tečaju slovenšči-ne.

Med temi sinovi in vnuki iz-seljencev se je ustvarilo pravo prijateljsko vzdušje. Skupno poznavanje italijanske, deželne in posebno slovenske narodnos-tne skupnosti bo pripomoglo k temu, da se bodo odnosi med njimi še bolj utrdili. In vse to v znaku kulture, slovenske, ki ima kljub mejam, trdne vezi.

MICHELE OBIT

Odločiti se je treba, ali dati prednost kmetijstvu ali lovstvu Na Bistriškem gospodari divjad

ILIRSKA BISTRICA — V bis-triški občini se moramo odločiti, ali bomo dajali prednost kmetij-stvu ali lovstvu — v zadnjem času vse odločnejše zahtevajo bistriški kmetje na različnih sestankih in shodih. Temu klicu na pomoč je končno prisluhnul tudi izvršni svet, ki je pred dnevi obravnaval problematiko lovstva in škode, ki jo povzroča divjad.

Ana Celin, ki je v občinski up-ravi odgovorna za kmetijstvo, je v uvodu ugotovila, da sedanja zako-nodaja lovstvu daje preveč pravic. Zato škoda, ki jo povzroča divjad, v tem predelu že ogroža ekono-mičnost kmetovanja. Ker v za-dnjih letih odstrel zaostaja za na-črti in je hkrati precej manjši tudi v primerjavi s povprečnim odstrel-om v Sloveniji, je treba čimprej uskladiti interese lovcev in lastni-kov gozdnih in kmetijskih zem-ljišč. Ne nazadnje je treba takoj začeti realno ocenjevati lovske škode, saj je za to dovolj možnosti. Doslej so na Bistriškem lovci za povračilo škode porabili manj kot 12 odstotkov dohodka, ki ga pri-našajo lovišča. Po mnenju Ane Celin naj bi najbolj odločno raz-redčili stalež divjih prašičev, saj ti povzročijo kar 87 odstotkov vse lovske škode. Pritisk divjih praši-

čev na obdelana zemljišča je razu-mljiv, če upoštevamo, da se je samo v zadnjih petnajstih letih obdelana površina zmanjšala za 45 odstotkov, stalež prašičev pa se je v tem času povečal za več kot štirikrat.

Kmet in funkcionar Kmečke zveze Ivan Boštjančič je opozoril, da je v resnici škoda, ki jo povzro-ča divjad, veliko večja kot prizna-jo lovci. To se dogaja tudi zato, ker so komisije za ugotavljanje škode zelo enostransko sestavlje-ne. Treba je spremeniti tudi oce-njevalni sistem, saj naj bi ocenili vso škodo na posamezni parceli, pri tem pa naj bi odškodnino ob-računavali po tržnih, ne odkupnih cenah, kot je v navadi sedaj. Za zaščito obdelanih površin morajo po Boštjančičevem mnenju poskr-beti lovci, ne pa prizadeti kmetje. Lovci naj bi kmetom obvezno iz-ročili zapisnike.

Bojan Brozina je dejal, da je divjih prašičev na njihovem ob-močju precej več kot kaže statisti-ka. Nenaravno hitro se povečuje tudi stalež medvedov, ki že silijo v bižino naselij, tako da je ljudi upravičeno strah. Jože Barka je dodal, da prebivalci najbolj priza-detih predelov grozijo, da bodo

lovcem onemogočili delovanje, če ne bodo takoj začeli zmanjševati staleža divjadi.

Župan Stane Prosen je pojasnil, da se bodo po sprejemu nove lov-ske politike razmere uredile v dveh ali treh letih. Prav tako ni nobenih ovir, da ne bi prej zmanj-shali staleža divjih prašičev, saj je odstrel sedaj povsem sproščen. Čimprej pa naj bi poskrbeli za ra-jonizacijo živalskih vrst, ki naj bi bile omejene na najbolj naravna okolja, v katerih bi naredile naj-manj škode. Sedaj so na primer medvedi in jeleni že skoraj izr-njeni iz svojega naravnega okolja na območju Snežnika, tako da so se jeleni razširili celo do Istre, kjer jih prej nikoli ni bilo.

Izvršni svet je sklenil, da bodo v sodelovanju z lovci pripravili pro-gram za čim hitrejšo izboljšanje ravnotežja v naravi oziroma zmanjšanje staleža posameznih ži-valskih vrst. Priporočili bodo re-publiški skupščini, naj pospeši spreminjanje lovske zakonodaje. V občini bodo imenovali neodvis-ne komisije za oceno škode, iz-boljšali sistem za ugotavljanje in izplačilo odškodnin ter se dogovo-rili o novi rajonizaciji lovišč.

JANEZ ODAR

Po dvanajstih letih končno uresničena želja

Obrtna zadruga »Bor« Sežana v novih prostorih

SEŽANA — Te dni se je se-žanska obrtna zadruga »Bor«, ki deluje 12 let in šteje 140 članov z enajstimi zaposlenimi, preseli-la v nove prostore obnovljene poslovne zgradbe na Partizanski cesti 17 v Sežani. Novi prostori pomenijo izpolnitev dolgoletnih želja in potrebe, da pridejo do novih prostorov in seveda pogo-jev za delo.

Ker se splošne gospodarske težave iz dneva v dan večajo in ne prizanašajo niti obrtnim za-drugam, smo se o nekaterih pro-blemih združništva pogovarjali s ŠTEFANOM MIKUŽEM, di-rektorjem sežanske obrtne za-druge Bor, ki nam je tudi orisal zadovoljstvo nad novimi prostori in seveda pomen le-teh.

»Povsem neopazno preživljajo zadruge v časih korenitih spre-memb težave s svojimi člani. Po-leg splošnih gospodarskih težav, katere si delijo z gospodarstvom, tarejo zadruge še specifične. Spremenjena je davčna zakono-daja, ukinjajo se prometni davki na repromaterial, obrtniki se or-ganizirajo v podjetja, občuten padec proizvodnje, splošna ne-likvidnost - vse to so negativna izhodišča za nadaljnji razvoj in obstanek zadrug. Samo zadruge, ki imajo ali razvijajo dejavnosti, ki jih potrebujejo člani in trg, bodo obstale. Pa ne samo to; take sodobne, tržno naravnane zadruge bodo omogočile sebi in članom nadaljnji razvoj in obsta-nek,« je dejal Mikuž.

Vseh teh težav se v obrtni za-drugi Bor Sežana zavedate. Kako ukrepate in kakšna so vaša prizadevanja?

»Člani in delavci zadruge v zadnjih mesecih aktivno iščemo obliko in vsebino bodoče zadruge. Vsi smo si enotni, da zadruga mora obstajati in se vključevati v premagovanje težav. Poleg proizvodnih dejavnosti mora za-druga nuditi svojim članom ka-valitetne tržne, razvojne in teh-nološke funkcije, finančno-raču-novodski servis ter dejavnosti, ki jih narekujejo trenutne razmere.«

Tako je delež sežanske obrtne zadruge Bor v obnovljenih pro-storih doma obrtnikov na Parti-zanski c. 17, na križišču magis-tralne ceste Ljubljana-Trst za Li-pico. Prostori so v sklopu poslov-

nega objekta, ki zaokroža uredi-tev mestnega jedra. V spodnjih prostorih urejajo osem trgovin, v prvem nadstropju pa je sedež za-druge. Prostore je gradilo SGP Kraški zidar Sežana in tako ima-jo 130 kv. m uporabnih površin. Da so prišli do površin, se zahva-ljujejo občinski skupščini, ki jim je dala prostore brezplačno v uporabo. S tem so zagotovljeni novi prostori za delo, seveda pa se zavedajo, da se morajo pril-agoditi sedanjim časom in potre-bam svojih članov ter trga.

Iščemo svojo pot, vemo kaj hočemo. In z delom moramo za-gotoviti nadaljnji razvoj in ob-stanek zadruge, obrtništva in dru-žbe,« je zadovoljen nad novi-mi prostori dejal Štefan Mikuž.

-OKS-

Die Zeit uspešno nastopila na Grajskih večerih

SEŽANA — Nastop glasbene skupine Die Zeit iz Trsta, ki izvaja klasično glasbo mlajših in starej-ših skladateljev in ki se je pred-stavila v galeriji Lojzeta Spacala v Štanjelu, je tretja od petih kultur-nih prireditev Grajskih večerov, ki jih v zimskem času letos prvič organizirata Turistično društvo Štanjel in sežanska Zveza kultur-nih organizacij. Skupina je izvajala dela naslednjih skladateljev: Pavle Merku, C. Seghizzi-Campi, Benjamin Britten, M. Castelno-vo, Tedesco, Obradors, H. Villa, Astor Piazzolla.

Z umetniško glasbeno ustvarjal-nostjo so se v Štanzelu predstavili člani omenjene skupine, ki jo se-stavljajo Nuria Kanzian - flavta, Giovanna Costa - glas in Giulio Chiandetti - kitara. Pobudnica us-tanovitve skupine Die Zeit je Nu-ria Kanzian, ki je tudi predsednica glasbene šole Centro Promozione v Trstu, v okviru katere skupina deluje. Študirala je flavto. Leta 1986 je diplomirala na konservato-riju G. Tartini v Trstu pri profes-sorju M. Fincu, izpopolnjevala pa pri R. Fabbriicianiju, B. Ferneyho-ughju, T. Wyemu in G. Schiaffini-ju. Sodelovala je s številnimi gla-sbeniki in skladatelji ter nastopila na mnogih koncertih. Na medna-rodni prireditvi za skladatelje »Alpe Adria Mladina« je s svojo pesmijo osvojila prvo nagrado. Snemala je že za italijansko radio-televizijo RAI in za Radio TV Ko-per. Napisala je veliko skladb za gledališke igre in radijske oddaje. Rečemo lahko, da dosega velike uspehe tako pri gledalcih kot kri-tikih v vlogi skladateljice ali pa izvajalke. Trenutno Nuria nada-ljuje študij petja in se aktivno uk-varja s koncertno dejavnostjo v Italiji in tujini.

Giovanna Costa je študij petja zaključila leta 1989 v Trstu. Z velikim uspehom je nastopila v ope-ri »Medium« M. Menottija, v gle-dališču akademije Castelfranco Veneto in v občinskem gledališču v Vidmu. Kot solistka je prejela veliko priznanj na mednarodnem natečaju »Voltolini« in na nateča-ju »Karaian«, kjer je dosegla prvo mesto. Izvaja klasično in tudi mo-derno glasbo.

Giulio Chiandetti se je posvetil študiju kitare in klavirja. Potem ko je diplomiral v Trstu pod vod-stvom B. Tonazzija z najboljšimi ocenami, je nadaljeval študij kitare v Franciji, kjer se je še posebej posvetil antični glasbi. Snemal je za radijske in televizijske postaje v Italiji in drugod, zmagal na šte-vilnih natečajih v domovini, sedaj pa se posveča koncertni dejavnos-ti v Italiji in tujini (Francija, Ju-goslavija, Nemčija, Grčija, Egipt, ZDA, SZ) in dosega velike uspehe pri občinstvu in kritikih.

Protest sindikatov CGIL, CISL, UIL Začel se je postopek za odpuste pri Iretu

Druga januarja se je začel postopek za kolektivni odpust 109 delavcev tovarne Iret, ki bi se moral - z odpustom prizadetih delavcev - zaključiti 27. t. m. O sprožitvi postopka je Združenje industrijcev obvestilo sindikalne organizacije FIM-CISL, FIOM-CGIL in CCdL-UILM, ki so takoj protestirale in obtožile novo lastništvo tržaške tovarne, da je kršilo dogovore in da se ni držalo sprejetih obvez. V ponedeljek, 7. januarja, bo ob 9.30 v tovarni skupščina zaposlenih, na kateri se bodo dogovorili o oblikah sindikalnega boja, da bi preprečili množičen odpust delavcev, sindikati pa tudi pripravljajo vrsto srečanj s parlamentarci, s predstavniki javnih uprav, političnih in družbenih sil.

V tiskovnem sporočilu pokrajinska tajništva omenjenih sindikalnih organizacij poudarjajo, da so se še konec decembra lanskega leta uprava podjetja, deželni odbornik za industrijo in sindikati dogovorili za popolnoma drugačen razplet vprašanja, ki se nenehno vleče že vrsto let. Na predlog sindikalnih organizacij in na osnovi zagotovil deželne uprave so se namreč sporazumeli, da bo uprava podjetja zaprosila za podaljšanje dopolnilne blagajne. V zvezi s tem so predstavniki lastništva tudi obljubili, da se bodo pri pristojnih rimskih organizacijah pozanimali, koliko možnosti je, da bi njihovo prošnjo glede enoletnega podaljšanja dopolnilne blagajne za delavce Ireta, ki so še v tem položaju, sprejeli. Kot so nam zagotovili na pokrajinskem sedežu sindikalne organizacije FIOM-CGIL, se je novo lastništvo tudi obvezalo, da bo o rezultatu »rimskih pogovorov« obvestilo sindikate in da nikakor ne bo sprejelo nobene odločitve brez predhodnega pogovora s pred-

stavniki deželnega odborništvaja za industrijo in sindikalnih organizacij.

Po mnenju sindikalista Bruna Galanteja pristojni vladni organi podjetja Iret niso, ker med drugim tudi ne morejo, stoodstotno zagotovili, da bodo prošnjo o podaljšanju dopolnilne blagajne upoštevali. Vendar pa je Iret lahko računal - je poudaril Galante - na zagotovilo deželne uprave, ki je obljubila, da bo posegla v primeru, ko bi prošnjo zavrnili.

Zato sindikalne organizacije še strožje ocenjujejo odločitve novega lastništva, ki v ničemer ni pripravljeno tvegati. Istočasno namreč ugotavljajo, da novo lastništvo, ki doslej še ni hotelo javno povedati, koga vse predstavlja, od prevzema tovarne ni vanjo vložilo nikakršnih sredstev in ni predstavilo ustreznega razvojnega načrta.

V tovarni Iret je trenutno zaposlenih približno 50 oseb, medtem ko je več kot sto uslužbenecv že tri leta v dopolnilni blagajni. Glede te zelo številčne skupine so se že spomladani dogovorili, da jih bodo na osnovi zakona št. 32 skušali zaposeliti v drugih deželnih obratih. Zakon namreč predvideva, da podjetje dobi za vsakega delavca, ki ga iz dopolnilne blagajne redno zaposli, posebno deželno podporo v višini 600 do 800 tisoč lir mesečno (za dobo 24 mesecev).

K sporazumu o »mobilnosti« delavcev Ireta so pristopili Združenje industrijcev, Združenje srednjih in malih podjetij in obrtniški združenji CNA in ConArtigianato, svoje sodelovanje pa sta obljubili tudi Deželni urad za delo in Deželna agencija za delo. Na osnovi tega dogovora so v osmih mesecih zaposlili približno 25 bivših uslužbenecv Ireta.

Napoved je objavilo deželno odborništvaja za prostorsko načrtovanje Deželna konferenca o teritoriju bo v Trstu drugo polovico februarja

Druga deželna konferenca o teritoriju bo v Trstu v dneh 22. in 23. februarja. Sporočilo je včeraj dalo deželno odborništvaja za prostorsko načrtovanje. Konferenca se bo začela s posegi predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriana Biasuttija in odbornika za prostorsko načrtovanje Gianfranca Carboneja ter bo razdeljena v štiri delovne seanse. Na prvi bo govor o ravneh in instrumentalnih ozemeljskega načrtovanja, na drugi bodo orisali cilje sektorskih planov (za kmetijstvo, turizem, prevoze itd.), tretja bo posvečena načrtovanju na zaščitnih območjih in bolj splošno problematiki zaščite okolja in naravnega bogastva, četrta seansa pa bo izraziteje političnega značaja, saj se je bodo udeležili predstavniki vseh skupin, zastopanih v deželnem svetu, govor pa bo o ciljih, ki naj jih zasleduje nov deželni urbanistični plan.

V daljši izjavi, ki jo je objavil deželni tiskovni urad, je odbornik Carbone poudaril, da se zdaj zaključuje pomembna faza v procesu deželnega ozemeljskega načrtovanja, ki se je začela pred dvanajstimi leti in v kateri so postopno spremenili in prilagodili vse občinske urbanistične instrumente. To je imelo nemalo pozitivnih učinkov z vidika poenotenja deželne politike teritorija, ni pa rešilo številnih problemov glede uporabe in ureditve teritorija, ki so se pojavili vsled gospodarskega in družbenega razvoja v naši deželi v osemdesetih letih. »Mislim predvsem,« je dejal Carbone, »na deželno naravno bogastvo, ki je zaradi pomanjkanja ustreznega načrtovanja na teritoriju tudi v naši deželi doživelo v zadnjem desetletju nadaljnjo degradacijo, pa tudi na delikatne in zapletene probleme načrtovanja na nadobinski ravni, ki jih danes imajo nekatera najpomembnejša urbana območja dežele in ki jih ni moč razreševati izključno z rednimi urbanističnimi instrumenti na občinski ravni.«

Po Carbonejevem mnenju prihaja v zadnjem času na vseh ravneh vedno bolj do izraza nujnost, da bi se problemov načrtovanja na teritoriju lotili globalno, tako da bi lahko nudili bolj organske odgovore na dokaj zapletena vprašanja, ki jih deželni socio-gospodarski razvoj postavlja javnemu operaterju na področju uporabe in ustroja teritorija. Prav to pa je tudi namen novega osnutka deželnega normativa o teritorialnem in urbanističnem načrtovanju, ki ga je deželna vlada dala v razpravo deželnemu svetu avgusta 1990: njegova glavna cilja sta namreč po eni strani splošna preureditev in korenita prenova celotne zakonodaje, ki je danes v veljavi v deželi FJK na tem področju in ki jo označuje zapletena zmes državnih in deželnih norm, po drugi pa nov zagon teritorialnega načrtovanja, predvsem z izdelavo novega deželnega teritorialnega plana za Furlanijo-Juljsko krajino.

Druga deželna konferenca o teritoriju — prva je bila v Vidmu junija 1982 — bi morala torej pomeniti začetek te nove faze v procesu teritorialnega načrtovanja, je še poudaril Carbone, in to v okviru predhodnega najširšega posvetovanja in dogovarjanja z zainteresiranimi javnimi ustanovami ter družbenimi in gospodarskimi organizacijami. Na njej naj bi kritično pregledali dvanajstletno uresničevanje deželnega urbanističnega plana in začrtali konkretne akcijske smernice na področju politike teritorija v perspektivi devetdesetih let, je svojo izjavo zaključil deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Carbone.

Kaj pa konferenca o tržaškem teritoriju?

Ob vesti, da je deželna vlada sklenila sklicati deželno konferenco o teritoriju, se bo morda kdo od naših bralcev vprašal, kako pa je s konferenco o tržaškem teritoriju, ki jo Dežela obljublja in napoveduje že kakih devet let, za katero pa nič ne kaže, da bo kmalu zagledala luč sveta, kot je dokaj jasno prišlo do izraza tudi na decembrskem »pripravljalnem« srečanju na Padričah. Morda bo koga tudi prešinila zlobna misel, da namerava Dežela navreči v en sam koš raznolike probleme vseh štirih pokrajin Furlanije-Juljske krajine, tako da bi tista specifična in zapleta problematika tržaškega teritorija, ki je prav nam Slovincem še posebno pri srcu, bila povsem potisnjena v ozadje.

Pristojni odbornik Carbone nam je po telefonu zagotovil, da je vsak sum neosnovan: deželna konferenca, ki bo v Trstu v drugi polovici februarja, nima prav nobene zveze s konferenco o tržaškem teritoriju, ki jo Slovenci toliko let zamažujemo, saj bo posvečena predvsem pripravi novega deželnega urbanističnega plana. To pa seveda še ne pomeni, da bodo pokrajinsko konferenco vendarle sklicali. Sam Carbone nam je ponovil svoje prepričanje, da bi taka konferenca v sedanji fazi ne bila koristna, ko pa še nimamo ustreznih normativnih instrumentov, ki bi omogočili, da bi vse ne ostalo le pri besedah. Take instrumente pa bi po besedah deželnega odbornika lahko nudil prav novi deželni urbanistični načrt.

Tiskovno sporočilo Odbora za jamstvo Nezgodna na Opčinah svarilo pred tragedijo

Odbor za jamstvo mesta je včeraj izdal tiskovno sporočilo, v katerem opozarja tržaško prebivalstvo in njegove upravitelje na nezgodo, do katere je prišlo v noči 1. januarja na openski železniški postaji. Incident nazorno priča o utemeljenosti skrbi Odbora za jamstvo - nadaljuje le-ta v svoji noti - saj predstavlja prav tisto vrsto nezgode, ki je razlog za skoraj vse nesreče s plinom GPL (utekočinjeni propan), in sicer iztekanje iz kontejnerja, iz cevi ali iz varovalke. Ker pri openski nezgodi ni prišlo do požara, le-ta ne sodi niti med tiste, ki ostanejo zapisane v statističnih analih, čeprav bi bilo za tragedijo dovolj že to, da bi se curek plina iz kakršnegakoli razloga vnel.

Ce bi prišlo do vnetja, bi se namreč iz točke, od koder je plin začel uhajati, razvil ognjeni curek, kateremu se nihče ne bi mogel približati in ga pogasiti, trdi Odbor za jamstvo. Pločevina cisterne bi pri tem popustila in prišlo bi do eksplozije, vročina pa bi ogrozila tudi ostale cisterne in tako povzročila verižne eksplozije. In če bi bila povrhu cisterna polna, bi se učinek eksplozije (z morebitnimi žrtvami) čutil na stotine metrov daleč. Druga možnost bi bila lahko ta - nadaljuje tiskovna nota - da bi se ustvaril oblak plina, ki ga bi morebitni veter odpihal, tako da bi eksplozija kje drugje, in če bi do tega prišlo v gosto naseljenem kraju ali celo v stanovanjih, bi bila tragedija še toliko večja. Ob vsem tem pa je nesporeljivo - zaključuje nota - da možnost (čeprav majhna) tovrstne tragedije obstaja na gosto obljudenem območju, kot so Opčine.

Tiskovno noto v zvezi z openskim incidentom je izdal tudi občinski svetovalec zelenih Gheršina, ki med drugim opozarja, da o tržaških industrijskih tveganjih ne morejo odločiti samo »redki izvoljenci«, ampak bi se o njih moralo izraziti vse prebivalstvo z referendumom.

V mestu zdaj vlada popraznično mrtvilo v pričakovanju skorajšnjih razprodaj...

Takšno je vzdušje v našem mestu, kot bi bil ponedeljek, ali kak praznični dan sredi tedna. Mnoge trgovine so ostale odprte tudi po novoletnih praznikih - nekatere imajo na vratih listek z objavo, da bodo zaprte do 7. januarja, druge še tega nimajo, temveč so samo zaprte.

Vse to pomeni, da so si mnogi podaljšali počitnice, ker so vedeli, da bo v teh dneh bolj malo kupcev, drugi se pripravljajo na začetek razprodaj, ki bodo, takšne so izjave vsaj nekaterih trgovcev, bolj »otipljive«, kot so bile pretekla leta ob istem času.

Zakaj je sedaj tako intenzivne priprave na razprodaje, ko pa gre vendar za vsakoletni pojav v tem času?

»Čeprav smo se skorajda vsi hvalili s predpraznično nakupovalno mrzlico, moramo trezno ugotoviti, da smo v resnici prodali manj, kot pretekla leta,« nam je povedal eden od trgovcev s konfekcijo v samem središču mesta. Nekaj bo šlo na rovaš dejstva, da je bilo pričakovati devalvacijo dinarja in da je izginil iz Trsta doberšen del jugoslovanskih kupcev, tistih, ki niso kupovali le kave in drugih prehranskih proizvodov, temveč so bili dobri klienti v trgovinah z obutvijo in konfekcijo.

Zatajili pa so tudi domači kupci, ki še zdaleč niso pokupili tega, kar so trgovci pripravili za te praznike. Predvsem so ostala na zalogi razna ženska večerna oblačila in pravta-

ko čevlji, ki spadajo k tem. Ljudje so si letos v glavnem privoščili praznike v domačem krogu, ali v ambientih, ki niso zahtevali tako svečanih oblek.

Nekateri gostinci so imeli prav, ko so svoje obrate za Silvestrovo in Novo leto zaprli. Zaznali so že prej, kakšen veter veje ter so si na ta račun raje sami privoščili nekaj oddiha in počitka.

Po 7. januarju bi se moralo v našem mestu, vsaj kar zadeva prodajo, povsem spremeniti. Vsi se pripravljajo na razprodaje, pa naj gre tu za oblačila, obutev, pa tudi za druge artik-le.

Kolikšni bodo popusti, smo povprašali enega od trgovcev. »Ne bi hotel že sedaj dati točnih cen, ker je moja trgovina že od srede dalje povsem mrtva. Upam, da bom prodal še kaj po stari ceni. Toda kupci so dovolj previdni in tudi pametni, da bodo počakali še nekaj dni in si potem nabavili reči, ki bodo prav gotovo veliko cenejše.«

Razprodaje so bile v tem času vedno na dnevnem redu. Toda tokratne bodo potekale v nekoliko drugačnem vzdušju, ko se v gospodarskih krogih že veliko ugiba in govori o gospodarski recesiji, o tem, kaj nas lahko v bodočih mesecih na področju gospodarstva, seveda tudi trgovine, še čaka.

»Res je, da smo pred prazniki kar precej navili cene raznim prehranbenim izdelkom,

zelenjavi, sadju in še marsičemu,« nam je povedal trgovec z zelenjavo. »Vse te cene bo potrebno uskladiti ponovno s sedanjim povpraševanjem po teh proizvodih. Sam sem na primer že močno znižal ceno pomarančam, mandarinom, limonom in drugemu sadju, ker bi se mi drugače v skladišču blago pokvarilo.«

Najmanj imajo v tem času povedati trgovci z igračami. Kar je bilo mogoče, so že prodali za Miklavža, ob božiču in za novoletne praznike. Pri nas ni befanja tako občuten praznik, da bi lahko še kaj prodali. Zato so tudi mnoge trgovine z igračami v teh dneh zaprte. Trgovci so si privoščili počitek.

Vsekakor pa kaže, da se nam bodo razprodaje letos res izplačale. Trgovci svedano obljublajo, da bo tako, ter napovedujejo popuste za 30, 40 ali celo 50 odstotkov. Kot kupci lahko upamo samo, da bo šlo za dostojne in novejšje artik-le in ne za blago, ki so ga (kot se je večkrat dogajalo) v tem času trgovci privlekli iz svojih skladišč in ni bilo, ne po kvaliteti, ne po svoji vsebini vredno naše pozornosti, kaj šele nakupa.

Lahko torej pričakujemo, da bo v ponedeljek, oziroma v torek naše mesto ponovno živo. Tisti, ki čakajo na razprodaje, v glavnem že vedo, kam se bodo najprej podali in kaj izbrali...

NEVA LUKEŠ

Parlamentarna komisija o pokolih končno dobila dokumentacijo SID o tej zagonetni aferi Nabrežinsko skladišče orožja: »mojstrska« akcija tajnih služb

Tajne službe so pred devetnajstimi leti v zadnjem hipu preprečile, da bi na podlagi odkritja nabrežinskega skladišča orožja karabinerji in sodniki razkrili javnosti obstoj tajne organizacije Gladio. To se je potem zgodilo šele sredi lanskega leta, ko je beneški sodnik Casson, ki preiskuje okoliščine pokola v Petovljah, prišel na sled »neki organizirani, tajni in polvojaški enoti«, s katero se od 18. oktobra ukvarja parlament ter z njim vsa italijanska javnost. Predsedstvo vlade je v prejšnjih dneh izročilo parlamentarni komisiji o pokolih obširno dokumentacijo vojaške tajne službe SID z »navodili« (danes pokojnega) generala Micelija, ki so imeli za cilj preusmeritev preiskave o nabrežinskem orožju, da ne bi javnost zvedela za obstoj Gladia. Iz teh dokumentov (nekatera poglavja so bila še do pred kratkim strogo tajna, torej s celo vrsto »omissionov«) zelo jasno izhaja, da je bila z Nabrežino opravljena »mojstrska« preusmeritvena akcija tajnih služb, tako da šele sedaj počasi prodira na dan resnica o teh dogajanjih.

Skladišče organizacije Gladio je bilo uradno označeno kot »Nasco 203«, orožje in razstrelivo je bilo hranjeno v sedmih železnih zabojih, ki so jih skrili (baje leta 1964) v neki neoznačeni kraški jami v bližini nabrežinske po-

Kot izhaja iz dokumentov tajnih služb, so karabinerji pod tem kraškim kamnom pri Nabrežini odkrili samo eno pištolo, dalnogled in ročno svetilko. Zaboj z orožjem in razstrelivom pa so odkrili v pejci-bunkerju pod razgledno teraso T. Weiss.

staje Bivio neke nad kilometrom 138 državne (obalne) ceste št. 14. Zaboj je v drugi polovici februarja leta 1972 po naključju odkrila skupnica domačih dečkov, a ne v jami, kjer so jih skrili pripadniki Gladia, ampak v pejci-bunkerju pod sedanjim razglednim opazo-

naši karabinerji pod bližnjim skalovjem. A to ni bistveno. Ključnega pomena je dejstvo, da je nekdo premestil zaboj iz »Nasco 203« v približno 400 metrov oddaljeno jamo-bunker ter da so tajne službe takoj stopile v akcijo, da ne bi domači karabinerji in sodniki odkrili, da je bilo skrito orožje last Gladia.

Urad R (rezervirano) vojaške tajne službe, ki je nadzoroval delo Gladia, je 26. februarja 1972 poslal v Nabrežino karabinerskega častnika (sicer agenta SID) Zazzara, da skupno s krajevnimi voditelji obveščevalnih služb »previdno oceni vso to zadevo«. Zazzaro je ugotovil, da je šlo res za skladišče Gladia, dokumentacija SID pa ne govori, ali so pristojna telesa ugotovila, če je v zabojih manjkalo razstrelivo, morda prav tisto, ki so ga teroristi uporabili za petovelski pokol. To raziskuje sedaj sodnik Casson, celotno skladišče pa so hitro in na skrivaj uničili med 7. in 9. marcem 1972 v Mestrah.

General Miceli, ki je tedaj vodil SID, pa je svojim podrejenim naložil še eno pomembno dolžnost: preprečiti, da bi karabinerji in tržaški sodniki na nek način ugotovili, da je bilo nabrežinsko skladišče last Gladia. Tajne službe so sicer skušale najprej preprečiti, da bi javnost zvedela o odkritju orožja in razstreliva, kar pa jim ni us-

pelo, saj so nabrežinski karabinerji o tej pomembni najdbi takoj obvestili časopise. Treba je bilo zato paziti, da bi v preiskavi ne prišli na sled Gladiu, pri čemer pa so tajnim službam neposredno in skoraj gotovo nehote pomagali prav tržaški in nabrežinski karabinerji, ki so govorili o možnosti, da bi bilo orožje celo last neke jugoslovanske teroristične skupine. V začetku aprila pa so tržaški karabinerji po navodilih tajnih služb servirali javnosti tri možne hipoteze o »lastnikih« nabrežinskih zabojev: ali je orožje last hrvaških teroristov, ali italijanskih skrajnežev (ni jasno ali z leve ali desne) ali pa so ga tam skrili mednarodni tihotapci. O Gladiu seveda niti besedice, kot jasno priča zadnji dokument SID o tej aferi, ki nosi datum 25. 4. 1972.

Preusmeritev je tako dosegla popoln uspeh in nabrežinsko skladišče je takoj zatem romalo v pozabo. Tajnim službam pa je dosti let pozneje prekrizal račune sodnik Casson, ki raziskuje morebitne vezi med Nabrežino in Petovljami. To bo tudi predmet prihodnjih sej parlamentarne komisije o pokolih, ki se je včeraj ukvarjala s poskusom državnega udara generala Di Lorenza (tako imenovani načrt Solo), v kratkem pa bo posvetila posebno sejo prav nabrežinskemu skladišču orožja.

SANDOR TENCE

Tudi sinočnje zasedanje brez rezultatov za Sesljan Devinsko-nabrežinski občinski svet se še vedno ni izrekel o konvenciji

Devinsko-nabrežinski občinski svet do trenutka, ko zaključujemo redakcijo še ni odobril konvencije za turistični razvoj Seslanskega zaliva. Tudi sinočnja seja je potekala v zelo polemičnem in napetem ozračju, novost pa predstavlja vsekakor dejstvo, da so se zasedanja udeležili tudi svetovalci Slovenske skupnosti, ki so tokrat javno kontestirali župana Locchia in zahtevali njegov odstop. Predstavnike SSK je zelo razburilo stališče pokrajinskega tajnika KD Tripanija, ki je v nekem intervjuju izjavil, da Locchi ne bo odstopil, če SSK ne bo podprla konvencije o Sesljanu. Brezigar in somišljeniki so bili mnenja, da pomeni Tripanijeva izjava grobo politično izsiljevanje. Od tod tudi njihovo sodelovanje na sinočnji seji, ki se je začela s komemoracijo nedavno umrlega novinarja in družbenega delavca Dušana Hreščaka. Njegovega lika in njegovih prizadevanj za sožitje in za pravice Slovencev se je spomnil komunistični svetovalec Ceschia.

Občinski svet, ki se bo skoraj gotovo znova sestel drevi, je nadaljeval z oceno popravkov h konvenciji, ki jih je bil v glavnem predložil zeleni Sgambatti, nekatere pa tudi komunisti. Šlo je za maratonsko razpravo, ki je politično gledano samo še poglobila razkol med SSK in županom, ki je dejansko ostal brez odbornikov. Uprave v bistvu ni več, kot prča dejstvo, da ni nihče izmed upraviteljev zagovarjal stališče odbora. Seja se je tako spremenila v neke vrste samogovor opozicije, Slovenska skupnost pa je izkoristila priložnost in ob vsakem posegu svojih predstavnikov napadla Locchia. Jabolko spora pa po mnenju SSK ni Sesljan, ampak županovo pismo o dvojezičnih izkaznicah.

SSK je vsekakor zahtevala odložitev razprave o Sesljanu in to zahtevo, ki ni bila sprejeta, so podprli zeleni in komunisti. Županu je pri nekaterih proceduralnih zapletih priskočil na pomoč tudi misovec. Socialisti pa so precej ostro napadli Slovensko skupnost in ji očitali grobo obstrukcijo kot tudi korenito in neupravičeno spremembo stališč glede turističnega razvoja Seslanskega zaliva.

Konvencija med Občino Devin-Nabrežina in družbo Fintur je bistvenega pomena za turistični razvoj Seslanskega zaliva. Podpis tega pomembnega dokumenta pogojuje začetek skoraj vseh gradbenih del v Seslanskem zalivu, istočasno pa odločilno vpliva tudi na javne in predvsem zasebne investicije v ta projekt. Slovenska skupnost je pozno ponoči znova predlagala odložitev razprave,

češ da njeni odborniki in svetovalci niso mogli dovolj pozorno preučiti vseh popravkov in ostalih dokumentov v zvezi s konvencijo. Zahtevo po odložitvi je utemeljil odbornik Brezigar, ki je zahteval nujno sklicanje občinskega odbora, občinski svet pa je to zahtevo zavrnil z odločilnim glasom misovskega svetovalca. Za odložitev razprave so se poleg Slovenske skupnosti izrekli še komunisti in zeleni, vsi ostali pa so glasovali proti. Ceschia, ki je podal glasovalno izjavo v imenu svetovalcev, ki so bili za odložitev razprave, je dejal, da Locchi ne more še naprej vztrajati na županskem mestu brez politične in upravne večine. Župan pa je takoj nato še enkrat izkoristil priložnost za ostro kritiko na račun Brezigarja in njegovih somišljenikov.

S. T.

Družba Monteshell je preklicala napovedan odpust 140 delavcev bivše rafinerije Aquila

Za razliko od odvečnih uslužbencev obrata Iret, je novo leto prineslo več sreče njihovim kolegom iz bivše žavejske rafinerije Aquila. Družba Monteshell je namreč včeraj sporočila, da se je odločila za suspenzijo 140 od napovedanih 143 odpustov, ki bi prizadeli vse preostale nekdanje delavce ukinjene rafinerije, na katere območju namerava Monteshell urediti skladišče utekočinjenega plina propana (GPL).

Ob tej razveseljivi odločitvi pa je Monteshell pristojnim organom seveda nemudoma posredovala zahtevo po obnovi dopolnilne blagajne. Vsekakor je bila odločitev - kot pravi v tiskovnem sporočilu sama družba - sprejeta na osnovi dejstva, da je 140 od 143 delavcev bivše Aquile podpisalo poseben sporazum, ki je bil oblikovan s

pomočjo deželne uprave. Ta sporazum v bistvu predvideva, da družba Monteshell v zameno za predlog o obnovi dopolnilne blagajne - in ne glede na to, ali bo odbor Cipi zahtevo sprejel - ne bo nosila nobenega nadaljnjega bremena v korist bivših delavcev Aquile.

V upanju, da bo Cipi odboril podaljšanje dopolnilne blagajne - zaključuje tiskovna nota - pa družba Monteshell potrjuje, da bo storila vse, kar je v njenih močeh, da bi čimprej prišlo do uresničitve globalnega projekta o preusmeritvi bivše rafinerije. Ta cilj je med drugim toliko bolj uresničljiv zaradi odgovornega zadržanja deželne uprave, ki se je obvezala za hiter zaključek vseh potrebnih uradnih postopkov.

Pri Sv. Jakobu našli truplo 36-letnega narkomana, ki je umrl že pred več dnevi Heroin terjal še eno žrtev v Trstu

Heroin je v našem mestu terjal še eno žrtev, 36-letnega Johna Bayna. Njegovo razkrojeno truplo so našli včeraj popoldne v majhnem stanovanju v Ul. Ponzianino pri Svetem Jakobu. Po prvih ugotovitvah sodnega zdravnika naj bi Bayne umrl pred tednom ali desetimi dnevi.

Bayna so našli potem, ko so sosede poklicali policijo. Smrad, ki je uhaljal iz stanovanja v mezaninu v Ulici Ponzianino št. 11, je najprej zaskrbel mlad par, ki si je urejal dom v istem nadstropju. Prav zaradi tega nista bila stalno v hiši, ki je večnadstropno poslopje z ozkim in dolгим notranjim dvoriščem. Ko je par včeraj prišel »na delo«, sta fant in dekle zavohala smrad, ki je uhaljal iz sosednjega stanovanja in obvestila neko sosedo. Na telefonski klic pa je prihitela policija, ki je lahko vstopila v stanovanje šele potem, ko so gasilci odprli vrata.

Za vrati je na hrbtu ležalo truplo moškega, ki je bil sicer že več kot deset let italijanski državljan, rodil pa se je v Philadelphii 16. februarja 1955. Bayne je najbrž obležal med potjo iz kopalnice, ki je takoj za vhodnimi vrati, v spalnico. V stanovanju so bile vse luči prižgane, gorela pa je tudi plinska pečica. Prav zaradi tega in zaradi hermetično zaprtih oken so bile šipe zamegljene. Ljudje, ki stanujejo v sosednji stavbi, niso imeli

John Bayne

možnosti, da bi videli, kaj se dogaja v stanovanju, čeprav so vsaj iz petih nadstropij lahko mirno opazovali premike stanovalca. Zato so se toliko bolj začudili, ko se je na dvorišču zbrala skupnica agentov s plinskimi maskami, fotograf znanstvenega oddelka. Kvesture, sodni zdravnik in inšpektor Scozzai.

Vzrok smrti je popolnoma upravičeval prisotnost izvedencev, saj nam je inšpek-

tor Scozzai potrdil domnevo, da je šlo za primer smrti zaradi prekomerne doze heroina. Kar pa je v tem primeru še posebno zanimivo in za preiskovalce pomembno, je dejstvo, da so zraven trupla našli tudi nedotaknjeno dozo. To bo omogočilo preiskovalcem podrobno analizo snovi, ki seje smrt med krajevnimi mamilaši.

John Bayne je bil sicer znan kot narkoman, vendar ni bil med najtrdnjšimi člani tržaške verige mamilašev. Poleg tega ni bil posebno vezan na krajevno tržišče, saj je dolga obdobja preživel v Vicenzi, kjer je živel s starši, dokler si ni uredil stalnega bivališča v Trstu. Imel je tudi delovno knjižico, vendar ni imel stalne službe. Občasno se je ukvarjal z raznimi posli (prodajal je knjige in podobno), ni pa znano, ali je drogo tudi prodajal.

Po prvi preiskavi stanovanja so ugotovili le toliko, da je bila smrt verjetno nenadna, saj ni bilo vidnih znakov morebitne slabosti. V kuhinji so bili sledovi skuhanе hrane, ena od postelj pa je bila razkrita. V kopalnici so poleg trupa našli vse potrebno za pripravo doze heroina in dodatno količino mamila.

Morda bodo prav iz te doze razbrali »poreklo« heroina, ki se je v zadnjem letu vse bolj pogosto pojavljal na tržaškem tržišču. Očitno se je prav v zadnjem

tednu preteklega leta ponovno pojavila pošiljka izredno čistega heroina, ki je pred dnevi terjal življenje 27-letne ženske. Bayneu je bila morda usodna doza istega mamila, to je heroina, ki ga niso dovolj rezali s kemično nevtralnimi snovmi.

Italijanski trg - in zato tudi naš krajevni - je namreč vezan na mamilo, ki ga »razredčijo« z 80 do 90 odstotki nehalucinogene snovi. Običajno je to mamilo, ki se »vrača« v naše mesto, v smislu, da ga skozi naše mesto prithotapijo v Veneto v najčistejši varianti, nato pa ga rezane-ga ponujajo narkomanom v Furlaniji-Julijjski krajini. V nekaterih primerih pa se dogaja, da gre v obtok že nekaj čistega mamila, ki ga morda kdo »odštipne« od glavne pošiljke, ali pa ga na drobno izvaža iz istrskih postojank balkanskih trgovcev s smrtjo. V teh primerih ponujajo narkomanom doze, v katerih je do 70 odstotkov čiste droge. Če si zasvojenec vbrižgnejo v žilo tako raztopino, je njihova smrt takojšnja, saj si povzročijo nekaj vrstni infarkt z naglim razkranjem tkiva v arterijah. Obdukcija bo sedaj pokazala, ali je tudi Bayne podlegel smrtonosni raztopini, ki nima nikakršne zveze z zastrupljenimi dozami, je pa prav tako nevarna. (ef)

Minister Mammi o uvedbi slovenskih TV sporedov

»Vsekakor bo vprašanje ustrezno takoj, ko bo v skladu z zakonom št. 223 z dne 6. avgusta 1990 pripravljen načrt o porazdelitvi radijskih frekvenc, na osnovi katerega se bo pričujoče ministrstvo v roku 730 dni od začetka veljave citiranega zakona izrelo o dodelitvi koncesij, ki se nanašajo na delovanje naprav za radijsko in televizijsko oddajanje.« Tako se glasi zadnji odstavek odgovora ministra za pošto in telekomunikacije Mammija na parlamentarno vprašanje, ki mu ga je kot prva podpisnica že pred meseci zastavila poslanka Silvana Fachin Schiavi in ki se je v prvi vrsti nanašalo na uvedbo televizijskih programov v slovenski strani deželne sedeža RAI za FJK.

Ker je bilo vprašanje zastavljeno pred sprejetjem tako imenovanega zakona Mammi, se je poslanka sklicevala na zakon št. 103 z dne 14. aprila 1975. Paragraf c 19. člena tega zakona izrecno predvideva, da RAI v avtonomni pokrajini Bocen oddaja televizijske sporede v nemškem in ladinskem jeziku, v Dolini Aosta v francoščini, v slovenskem jeziku pa v avtonomni deželi FJK. V vprašanju Fachinijeva ugotavlja, da se je v prvih dveh navedenih primerih RAI držala obvez, medtem ko v FJK še ni uvedla slovenskih televizijskih sporedov, čeprav je tržaški sedež RAI za to opremljen.

V odgovoru minister Mammi najprej obvešča, da se je pri predstavitvi italijanske vlade že osnovala delovna skupina, ki ima nalogo, da pripravi shemo o obnovi pogodbe, ki jo nameravajo skleniti s podjetjem RAI glede radiotelevizijskih oddaj v nemškem, ladinskem, francoskem in slovenskem jeziku v skladu z zakonom 103/75.

Istovrstno pa minister poudarja, da je reševanje problema naletelo na številne težave ne samo finančnega, temveč tudi tehničnega značaja, ki jih je treba v večini primerov pripisati nenadzirani rasti zasebnih postaj. In tehnične navedbe (se pravi dodelitev frekvenc) naj bi bila še zadnja ovira pred uvedbo slovenskih televizijskih programov.

Začele so se priprave na letošnji Nauticamp

S podpisom konvencije o tehnično-promocijski organizaciji prireditve so se začele priprave na letošnji navtični salon Nauticamp, ki bo od 17. do 23. marca. Konvencijo sta ob krajši slovesnosti podpisala predsednik Trgovinske zbornice Giorgio Tombeši in Renato Consolaro, upravitelj družbe »East Coast Yacht Brokers«, ki bo v sporazumu z Velesejensko ustanovo skrbela za tehnično organizacijo salona. Proračun letošnjega Nauticampa znaša okrog milijardo lir, h kateremu bo v občutni meri prispevala prav Trgovinska zbornica, ki si bo na željo krajevnih ekonomskih kategorij prizadevala za odločni kvaliteten skok te prireditve. »Nauticamp 91« si bo namreč letos nadel etiketo »Mittel-europaski navtični salon«, v ta namen pa se je že začela informativna kampanja v državah Srednje Evrope.

Skozi čezalpski naftovod SIOT se je lani steklo precej več nafte

Skozi terminal čezalpskega naftovoda Trst-Ingolstadt-Dunaj (SIOT) je v lanskem letu preteklo za dobre štiri milijone ton več surove nafte kot v letu 1989. 324 tankerjev je namreč raztovorilo več kot 25 milijonov in 700 tisoč ton nafte iz Nigerije, Angole, SZ, Norveške, Libije, Sirije, Jemene, Irana, Alžirije, S. Arabije, Mehike, Egipta, Avstralije, Katara, Omara, Venezuele in Tunizije. Od tega je šlo v Avstijo skoraj 6 milijonov in 845 tisoč ton nafte, kar je 804 tisoč ton ali 13% več kot v letu 1989, v Nemčijo pa se je steklo 18 milijonov in 860 tisoč ton ali za 3,371 milijona ton več nafte. Povišek je omogočilo dejstvo, da je nafta iz Trsta lani šla vse do Karlsruha, kar se že dve leti ni dogajalo zaradi konkurenčnosti naftovoda iz terminala v Marseilleu.

Žalna seja za Dušanom Hreščakom

Smrt znanega tržaškega novinarja, političnega, družbenega in kulturnega delavca Dušana Hreščaka je globoko odjeknila v tržaških slovenskih in italijanskih krogih. Z Dušanom Hreščakom je slovenska in širša skupnost izgubila angažiranega človeka, ki se je vztrajno zavzemal za pravice narodnostne skupnosti in za splošni družbeni napredek.

V njegovem življenju pa izstopata vsaj dva dogodka: obsodba pred posebnim fašističnim sodiščem leta 1929 v Rimu in njegova izvolitev leta 1965 kot po vojni prvega Slovenca v tržaški občinski odbor. V analih zgodovine bo ta izvolitev ostala zapisana kot »il caso Hreščak« in v marsičem tudi kot prelomnica v odnosih med tukajšnjim slovenskim in italijanskim prebivalstvom.

V počastitev spomina na Dušana Hreščaka prirejata Glasbena matica, pri kateri je bil pokojni dolgo let predsednik upravnega odbora, in Primorski dnevnik, pri katerem je bil Dušan Hreščak od leta 1945 do leta 1948 odgovorni urednik, drevi ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu žalno sejo. Hreščakovo delo in lik bosta orisala predsednik GM Adrijan Semen in odgovorni urednik PD Vojmir Tavcar.

zakona še niso prejeli. Vendar pa jim je ministrstvo za zdravstvo 28. decembra lani poslalo teleks, v katerem jih obvešča o novostih glede oproščanja plačevanja ticketov. V obvestilu še posebej naglašajo, da nova določila veljajo od prvega januarja letos in da so torej potrdila o nizkih prejemkih z vidika oproščanja plačevanja ticketov neveljavna. Ta potrdila so izdajale posamezne občine na osnovi določenih kriterijev, ki pa po oceni ministrstva za zdravstvo niso vselej odražala resnične potrebe po brezplačnem uživanju zdravstvene oskrbe.

Predstavniki tržaške KZE pa so med drugim napovedali, da se je - vsaj sodeč po zbranih informacijah - podaljšal seznam »resnih patologij«. To pa pomeni, da bodo številnim obolenim za resnejšimi in trajnejšimi boleznimi nudili brezplačno nego.

Ukrep ministrstva za zdravstvo pa je že naletel na prve težave: splošni zdravniki v tržaški pokrajini so v posebnem tiskovnem sporočilu poudarili, da ne morejo presoditi, ali je bil njihov pacient oproščen plačevanja ticketa zato, ker dobiva prenikajočo pokojnino, ali ker ima preskromne osebne dohodke. Zato zaenkrat na recept ne bodo pripisali »oproščen ticketa«, temveč bodo paciente napotili na občinske urade z zahtevo, naj jim pristojna občina izda ustrezno potrdilo (če seveda imajo v skladu z novimi določili še pravico na brezplačne zdravstvene storitve) o oprostitvi plačevanja ticketa.

Sporočilo tržaške sekcije vsedravnne zveze splošnih zdravnikov FIMMG je precej skopo, vendar pa odraža težave, v katerih se znajdejo zaradi spreminjanja določil v zvezi z uživanjem zdravstvene oskrbe, po drugi pa zaradi načina izdajanja ustreznih oziroma zahtevanih potrdil. Tudi tokrat pa je nedvomno na dlani, da bodo, vsaj v prvi fazi prizadevi starejši ali revnejši pacienti, ki si ne bodo pravočasno priskrbeli novih potrdil, da so oproščeni plačevanja ticketov.

Na stališče splošnih zdravnikov se je takoj odzvalo ministrstvo za zdravstvo, ki v izredno kratkem sporočilu ugotavlja, da se na osnovi zakona št. 407 z dne 31. 12. 90 (gre za zakon, ki vnaša spremembe glede plačevanja ticketov) »ni nič spremenilo v zvezi z vlogo in funkcijo zdravnikov glede potrdil o oprostitvi«. To naj bi pomenilo, da bi zdravniki še v bodoče morali na recepte in napotnice za specialistične preglede ali analize napisati, ali mora njihov pacient plačati ticket ali ne. Očitno pa je, da zdravniki zaenkrat drugače tolmačijo besedilo zakona oziroma, da po njihovi oceni branje teksta ni tako samoumevno.

Zajeli prvo letošnjo skupino pribežnikov

Nabrežinski karabinjerji so včeraj presegli prvo letošnjo skupino pribežnikov, ki so ilegalno prestopili mejo. Skupina je bila iz držav, ki niso članice EGK in je štela 14 oseb v starosti med 20 in 40 leti. Karabinjerji so jih zasilili in jih 13 zavrnili, enega, 36-letnega Ignaca Siposa iz Budimpešte pa so aretirali in zaprli v koronejske zapore. Možak je namreč že bil gost begunskega taborišča v Latini, kjer se je skregal s pravico in bi bil moral 3 mesece odsedeti za rešetkami.

Občinska uprava občine Trst izreka občuteno sožalje svojcem ob izgubi

DUŠANA HREŠČAKA
občinskega svetovalca od 1962 do 1978 in občinskega odbornika od 1965 do 1975.

Trst, 4. januarja 1991

Ob težki izgubi dragega očeta izreka odborniki Tanji in družini občuteno sožalje

Odbojkarsko društvo BOR

Tržaška pokrajinska uprava globoko sočustvuje z družino ob smrti

DUŠANA HREŠČAKA

Trst, 4. januarja 1991

Ob smrti

DUŠANA HREŠČAKA

izražajo globoko sožalje družini Novinarska zbornica, Novinarski sindikat in ustanovi INPGI in CASAGIT.

Drevi na pobudo slovenskih denarnih zavodov

Novoletni koncert v Kulturnem domu

Danes zvečer bo v Kulturnem domu v Trstu tradicionalni novoletni koncert, ki ga prirejajo slovenski denarni zavodi v sodelovanju z Glasbeno matiko. Gostje Tržaške kreditne banke, Hranilnice in posojilnice na Opčinah, Kmečke in obrtne hranilnice in posojilnice v Nabrežini, Kmečke banke v Gorici, Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Sovodnjah in Kmečko-obrtne hranilnice v Doberdobi bo tokrat priznani simfonični orkester Moravske filharmonije iz Olomouca na Češkoslovaškem, ki ga vodi dirigent Stanislav Macura. Na sporedu bodo skladbe Offenbacha, Smetane, Fučika, Dvoržaka in Straussa ml., se pravi dela, ki bi jih brez nadaljnjega lahko našli tudi na re-

pertoarju znamenitega novoletnega koncerta dunajskih filharmonikov.

Za naš novoletni koncert vlada izredno veliko zanimanje, tako da so vabila v tajništvih bank dejansko že pošla in bo po vsem sodeč tudi tokrat dvorana Kulturnega doma pretesna za vse, ki bi radi prišli. Koncert bo seveda nudil priložnost zlasti slovenskim gospodarstvenikom in podjetnim ljudem, da si izmenjajo voščila za novo leto, predstavlja pa tudi pomenljiv primer povezanosti med gospodarstvom in kulturo. Koncert se bo drevi v tržaškem Kulturnem domu pričel ob 20.30, ob isti uri pa ga bodo jutri ponovili v goriškem Kulturnem domu.

Prijeten poslovilni večer v Društveni gostilni v Dolini

Med tolikimi srečanj in zabavami ob prehodu v leto 1991 moramo zabeležiti tudi poslovilni večer, ki ga je v Društveni gostilni v Dolini priredila najemnica Marija Bandelj. Svoje delo v gostilni je namreč Bandeljeva zaključila prav na zadnji dan leta 1990, zato je razumljivo, da se je hotela na lep in primeren način posloviti od svojih zvestih odjemalcev, prijateljev in vseh Dolinčanov. Preko našega dnevnika pa bi želela gospa Bandelj voščiti prav vsem veliko sreče, zdravja in uspehov v letu 1991. (Foto in tekst M. M.)

gledališča

VERDI
Opera sezona 1990/91
Danes, 4. januarja 1991, ob 20. uri (red A) baletna predstava GRAN GALA. Ponovitev jutri, 5. januarja, ob 20. uri za red B. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Pri blagajni gledališča so na razpolago posebne gledališke karte za 8 predstav po ugodni ceni.

Danes, 4. januarja 1991, ob 21. uri bo na sporedu KONCERT kantavtorja ENRICA RUGGERIJA z naslovom "Il falco e il gabbiano". Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

V torek, 15. t. m., ob 20.30 bo na sporedu Machiavellijevo delo LA MANDRAGOLA v izvedbi skupine Teatro iz Rima. Režija Roberto Guicciardini. Ponoovitve bodo na sporedu do 20. t. m.

LA CONTRADA
Gledališče Cristallo
Jutri, 5. t. m., ob 20.30 premieradela Luigija Lunarija TRE SULL'ALTALENA, ki ga predstavlja Teatro Filodrammatici iz Milana. Režija Silvano Piccardi.

Gledališče Ul. Ananjan
Na sporedu je kriminalka CHI L'HA VISTA? v izvedbi FARIT Teatra. Predstava je izven abonmaja in bo danes, 4. jutri, 5., in 6. t. m.

mali oglasi

PRODAM smučarske čevlje znamke munari št. 41 in san marco št. 42. Tel. 226271.

PRODAM multikultivator ferrari, 12 KM, dizel, s frezo in prikolico. Tel. (0481) 32283.

UNIVERZITETNI študent nudi lekcije iz slovenščine in italijanščine. Tel. 382541.

VAJENKO išče trgovina jestvin v Boljuncu. Tel. 228114 ali 228729.

OSMICO ima odprto Zvonko Ostrouška, Zagradec 1. Toči belo vino in teran.

SMUČARSKÉ čevlje, bele barve, znamke koflach, šte. 40, rabljene samo 5-krat, ugodno prodam. Tel. 395003 ob urah obedov.

PRODAM dobro vpeljavno trgovino s sadjem in zelenjavo. Tel. 228390.

razna obvestila

Sklad "Mitje Čuka" obvešča, da se bodo dejavnosti šiviljskih popravil nadaljevale po praznikih in sicer od 9. januarja dalje vsako sredo od 8.30 do 12.30 na sedežu sklada - Proseška ul. 133

V Društvu slovenskih izobražencev v Ul. Donizetti 3 v Trstu bodo 7. 1. 1991 ob 20.30 odprli retrospektivno razstavo izobra del 10 slikarskih tednov v Svečah na Koroškem. Razstavljena bodo dela 31 umetnikov iz raznih dežel delovne skupnosti Alpe-Jadrana, med njimi tudi dela slovenskih umetnikov iz zamejstva in matične domovine. Kulturni spored bodo na večeru oblikovali člani društva SPD Kočna iz Sveč. Razstava bo odprta do 28. januarja.

Mladinski dom Boljunc vabi na božični koncert in na nagajevanje ex tempore na božični motiv v prenovljeni boljunski cerkvi jutri, 5. januarja, ob 20. uri.

Župnija sv. Marije Magdalene v Bazovici priredi v nedeljo na praznik treh kraljev ob 16. uri koncert božičnih pesmi v župnijski cerkvi. Nastopata dekleški zbor "Devin" pod vodstvom Hermana Antoniča in otroški zbor "Ladjica" pod vodstvom Olge Tavčer in Marjane Bratina-Pahor.

kino

ARISTON - 15.00, 22.30 *Il tè nel deserto*, r. B. Bertolucci, i. D. Winger.
EXCELSIOR - 14.30, 22.00 *La sirenetta*, prod. Walt Disney.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.15 *Rocky V.*, i. Sylvester Stallone.
NAZIONALE I - 16.15, 22.15 *Vacanze di Natale '90*, i. C. De Sica, E. Greggio.
NAZIONALE II - 15.15, 22.15 *Tartarughe Ninja alla riscossa*.
NAZIONALE III - 15.30, 22.15 *Fantozzi alla riscossa*, i. Paolo Villaggio.
NAZIONALE IV - 15.40, 22.15 *Stasera a casa di Alice*, r.-i. Carlo Verdone, i. Ornella Muti.
GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *Atto di forza*, i. A. Schwarzenegger.
MIGNON - 15.00, 22.15 *La storia infinita 2*.
EDEN - 15.30, 22.00 *Zozzerie di una moglie in calore*, porn. □ □
CAPITOL - 15.30, 22.10 *Ghost - Fantasma*, i. P. Swayze.
LUMIERE - 16.00, 22.00 *Ritorno al futuro III*.
ALCIONE - 16.15, 22.10 *Un angelo alla mia tavola*.
RADIO - Zaprt.

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □ □

včeraj - danes

Danes, PETEK, 4. januarja 1991
ANGELA

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.34 - Dolžina dneva 8.48 - Luna vzide ob 21.26 in zatone ob 9.55.

Jutri, SOBOTA, 5. januarja 1991
MILENA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.39 najnižja -13 cm, ob 10.59 najvišja 32 cm, ob 17.38 najnižja -55 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8 stopinj, zračni tlak 1019,8 mb, raste, brezvetrje, vlaga 82-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giacomo Rebez, Dalila Furlan, Camilla Angeli, Michele Gregori, Michela Selem, Eros Sordi Larrechart in Marco De Filippis.

UMRLI SO: 84-letni Giovanni Lonzar, 89-letna Amelia Bogatelj, 76-letni Ferruccio Pittano, 64-letni Giuseppe Capati, 68-letni Mario Massi, 82-letni Mario Piziga, 87-letni Giuseppe Stocovaz, 79-letni Stefano Majer, 82-letna Cristina Sanzin, 73-letna Argia Cergol, 87-letna Olga Brunelli, 88-letni Marco Rusconi, 72-letna Gemma Krobar, 59-letni Giovanni Glavich, 81-letna Francesca Diacci, 81-letni Dušan Hreščak.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 31. decembra, do sobote, 5. januarja 1991

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

BOLJUNEC (tel. 228124), **SESLJAN** (414068) in **MILJE**, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Šentjakobski trg 1. **BOLJUNEC** (tel. 228124), **SESLJAN** (414068) in **MILJE**, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg S. Giovanni 5, Šentjakobski trg 1. **BOLJUNEC** (tel. 228124), **SESLJAN** (414068) in **MILJE**, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

z duetom

Giulia & Marco

Vsak petek v januarju

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Ul. sv. Frančiška 20 - TRST

obvešča

da bo zaprta danes, 4., in jutri, 5. januarja

zaradi inventure

V spomin na Vinka Žagarja daruje Avgustin Kalc z družino 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 5. obletnici smrti Marcella Grassija daruje žena Cvetka 25.000 lir za Godbeno društvo v Nabrežini in 25.000 lir za MPZ Fantje izpod Grmade.

V spomin na očeta Marcella Grassija daruje hči Nadja z družino 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Karla Furlana daruje sestrčna Ivanka Bukavec 30.000 lir za Kulturni dom Prosek.

V spomin na ljubljene brata Milka Starca daruje Darko z družino 100.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Erneste Vidali vd. Mahnič darujejo družine Ghersin, Brencic, Gec in Silvia 130.000 lir za obnovo cerkvice v Banih.

V spomin na Slavo Čebulec - Katro daruje Delka Ferluga 40.000 lir za gradnjo Ljudskega doma na Opčinah.

V spomin na po. Ano Drasič daruje Zmaga Blasina 30.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na strica Milka Starca daruje Žarko z družino 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na dragega Lavka Bitežnika darujeta Krasulja in Vinko Suhadolc 50.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka.

N.N. daruje 100.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka.

V spomin na pok. teto Ano Novacca in na pok. Angelo Vremec daruje Vida Žvab (Opčine 950) 50.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka.

Namesto cvetja na grob Mirka Ferluge daruje družina Repinc 50.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka.

V počastitev spomina Dušana Hreščaka darujeta Irma in Egon 100.000 lir za vzdrževanje partizanskega spomenika na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Marije Mislej darujeta Marija in Ivanka Rebula 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na pok. ženo Emo Komar daruje mož Edvin 200.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Milke Zuljan por. Felician darujeta Marija in Bruno Kuret 40.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na drago mamo in ženo Emo Komar darujejo mož Edvin in sinova Maksimilijan in Dorjan z družinama 170.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Emo Komar darujeta Dušan in Matilda Gulič 25.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj in 25.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Emo Komar daruje družina Berzan - Komar 25.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na pok. Ernesto Vidali vd. Mahnič darujejo svojci 150.000 lir za Zadružno Ban, 150.000 lir za cerkev pri Banih in 150.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB.

Namesto cvetja na grob Mirota Čoka darujeta Andrej, Rihard, Zvonko in Marjo 100.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na sestrčno Nado Briščak darujeta Eda in Draga z družino 100.000 lir in Lidia Gustin 30.000 lir za Sklad Mitje Čuka, Pepi in Marija iz Dan 40.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob pok. Eme Comari darujejo Bernarda Coretti 30.000 lir, družini Vörus in Jurjevčič 30.000 lir, družina Matietti 30.000 lir in Edvin Komar (Log) 25.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

Namesto cvetja na grob Ane Križman daruje Marija Milič (Repen 93) 10.000 lir za ANPI (Repentabor) in 10.000 lir za cerkev na Repentabru.

V spomin na Angelo Vremec daruje družina Sergia Antonija 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja - Opčine.

V spomin na Nado Briščak daruje družina Sergia Antonija 50.000 lir za Sklad M. Čuka.

V spomin na Angelo Vremec daruje družina Škerlavaj 50.000 lir za popravilo openske cerkve.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1124,55	1100.—
Nemška marka	752,95	745.—
Francoski frank	221,30	218.—
Holandski florint ...	667,77	660.—
Belgijski frank	36,517	35,50
Funt šterling	2188,15	2140.—
Irski šterling	2006,20	1980.—
Danska krona	195,63	192.—
Grška dramma	7,165	6,50
Kanadski dolar	972,55	900.—

čestitke

Danes praznuje 80 let naš stric Karlo. Kolikor kapljic toliko let mu iz srca želi Vida z družino.

V Samatorci naša draga mama in nona MARICA 63 let je izpolnila, da bi zdrava in korajžna bila ji voščijo vsi njeni, posebno pa vnuki.

Danes na Kontovelu Žarko PRAŠELJ 50. rojstni dan slavi. Še mnogo takih srečnih in veselih dni ti iz vsega srca »klapa« želi.

Danes praznuje 80. rojstni dan KARLO SANCIN iz Boljunca. Vse najboljše mu želijo vsi sorodniki.

prispevki

V spomin na Emilijo Skabar daruje družina Purič (Repen 164) 15.000 lir za BS Kraški dom.

Namesto cvetja na grob Nade Guštin Briščak daruje družina Srečka Živca 30.000 lir za Sklad M. Čuka in družina Giannija Bassina 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Franca Kocjana daruje družina Srečka Živca 30.000 lir in družina Kralj (Gabrovce 10) 60.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na Lavka Bitežnika daruje cerkveni PZ Sv. Jernej z Opčin 290.000 lir za popravilo orgel domače cerkve.

V spomin na Angelo Vremec daruje cerkveni PZ Sv. Jernej 180.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka in 195.000 lir za popravilo orgel domače cerkve.

Namesto cvetja na grob Nade Guštin por. Briščak darujeta družina Jelke Taučer in Marta Guštin 50.000 lir za Sklad M. Čuka.

V spomin na nepozabno Slavo-Katro darujeta Majda in Zoran Malalan 25.000 lir za gradnjo Ljudskega doma na Opčinah in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Opčinah.

V spomin na Slavo Čebulec, Angelo Vremec in Neto Malalan (Fredotova) darujeta Ladi in Laura Gombač 25.000 lir za cerkveni PZ Sv. Jernej - Opčine in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Opčinah.

V spomin na Tamaro Petaros daruje Devan Taučer 20.000 lir za Sklad M. Čuka.

Namesto cvetja na sveži grob Angele Vremec in v počastitev spomina ob 11. obletnici smrti bratov Antona, Pavla in prijateljice Zore Čok darujeta Lucija in Seraf Hrovatin 50.000 lir za Mladinski zbor Vesela pomlad.

V spomin na Gelo Vremec darujeta Angela in Kristjan Košta 10.000 lir za pevski zbor Sv. Jernej.

Namesto cvetja na grob gospe Angele Sosič darujeta Lidia in Vittoria Sossi 30.000 lir za cerkveni PZ Sv. Jernej - Opčine.

V spomin na Marijo Mislej in Angelo Vremec daruje Majda Danev 30.000 lir za zbor Vesela pomlad.

V spomin na Idinega moža Lavka Bitežnika darujejo prijatelji letnika 1933 120.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka.

V spomin na nepozabno mamo Gelo Vremec darujeta Berta in Rinaldo z ženo 200.000 lir za cerkev sv. Jerneja - Opčine, 100.000 lir za zbor Sv. Jernej, 100.000 lir za MPZ Tabor, 100.000 lir za knjižnico P. Tomažič, 100.000 lir za zbor Vesela pomlad, 100.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka, 100.000 lir za revijo Mladika in 100.000 lir za misijon patra Kosa.

Namesto cvetja na grob pok. Angele Vremec darujejo družina Pepke Škerlavaj in Andrej Persinger 60.000 lir za odkup sedeža Sklada M. Čuka, vnuka Ivo in Mira Susič 40.000 lir za cerkev sv. Jerneja Opčine in vnuka Irene in Martin 30.000 lir za popravilo orgel cerkve sv. Jerneja na Opčinah.

V počastitev spomina Antonije Derganc vd. Alberti daruje družina Rojc-Petaros 50.000 lir za Sklad M. Čuka.

Namesto cvetja na grob Dušana Hreščaka daruje družina Branka Pahorja 100.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

Namesto cvetja na grob Angele Vremec darujejo Milena Repinc 50.000 lir, Francka Vremec 50.000 lir, Justina in Anica Daneu 30.000 lir, Ernesta Škerlavaj 100.000 lir, Marija Milič 25.000 lir ter Danila, Valerija, Imelda in Stana Žerjal 80.000 lir za cerkveni PZ Sv. Jernej z Opčin.

V spomin na Branka Lupinca daruje žena Draga 25.000 lir za CPZ Sv. Jernej z Opčin.

Danes praznuje svoj 80. rojstni dan naš ljubi

KARLO SANCIN

iz Boljunca

Še na mnoga zdrava in srečna leta mu iz srca kličejo
žena, hči, zet, vnuki Matija, Katarina in Damijana, nečakinja Vida z družino in vsi, ki ga imajo radi

3. 1. 1991

BICKB	BANCA DI CREDITO DI TRIESTE	TELEF.: SEDEZ 040/67001
	TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	Agencija Domjio 831-131
		Agencija Rojan 411-611

Predčerašnjim je v rimski kliniki v 78. letu starosti umrl Renato Rascel

Umetniški svet izgubil slavno osebnost

V rimski kliniki je v ponedeljek ponoči umrl Renato Rascel, eden najslavnejših italijanskih pevcev, ki pa je doživel velik ugled tudi kot igralec, predvsem v komičnih, a kasneje tudi dramatičnih vlogah, glasbenik, plesalec, skratka enkratni interpret raznolikih vlog. V 78. letu starosti (rodil se je namreč 28. aprila 1912 v Turinu, a starši so mu bili Rimljani, zaradi česar so ga vsi imeli za pravovernega Rimljana) je podlegel mnogim zdravstvenim težavam, saj je že nekaj mesecev ležal na kliniki zaradi arterioskleroze in diabetisa, v zadnjem času pa se je njegovo zdravstveno stanje še poslabšalo zaradi srčnih in pljučnih težav, da je bil med nedavnimi prazniki zaradi bolečin le redko pri zavesti. Zdravnica, ki mu je sledila v zadnjih mesecih, je povedala, da smrt ni nastopila zaradi kakšnega posebnega vzroka, temveč zaradi splošne oslabelosti in utrujenosti, ki mu jo je prinesla starost.

Renato Rascel je začel svojo umetniško pot izredno mlad kot pevec v Sikstinski kapeli. Pri 17 letih je začel delati v nekem cirkusu najprej kot bobnar in kasneje kot klov, kmalu je prešel k »avanspettacolu«, ko je sodeloval predvsem z Wando Osiris. V prvem povojnem času se je začel tisti del njegove kariere, ki ga je privedel med najsvetlejšje zvezde lahkotnega gledališča. Dokajšnjo vlogo sta v njegovem življenju odigrala Garinei in Giovannini, ki sta nalašč zanj napisala kar nekaj scenarijev. Televizija mu je prinesla še dodatno slavo. Ko bi želeli nanizati vsaj nekaj znanih naslovov, bi ne smeli pozabiti na *Atanasio cavallo vanesio* iz leta 1955, *Rascelinaria*, pri katerem je sodeloval koreograf Herbet Ross, in *Alleluia brava gente*. V filmih so mu pogosto poverili dramatične vloge, ki jih je vedno predstavljal z nezamenljivim ironičnim pridihom - Soldatijev *Policarpo*, Kramerjev *Il segreto di Santa Vittoria* (bil je še posebej ponosen na svoj nastop ob Anni Magnani), Lattuadov (po Gogolu) *Il cappotto*. Leta 1970 je na TV doživel velik uspeh delo *I racconti di padre*

Brown v režiji Vittoria Cottafavija. »Resnemu« gledališču se je približal nekoliko kasneje. Kariero je zaključil z nastopom z Beckettovim delom *Finale di partita* ob Walterju Chiariju. 60. leta je zmagal na sanremskem festivalu z motivom *Romantica*, njegovo ime pa je popeljala v svet pesem *Arrivederci Roma*. S to popevko je tudi ogromno zaslužil, saj je v Italiji dosegla 125 tisoč prodanih izvodov, iz tujine pa mu je prinesla 65 milijonov samo za avtorske pravice.

Igralec se je poročil trikrat - s Tino de Mola, Huguette Cartier in nazadnje v 68. letu (po desetih letih zaroke) s tedaj 39-letno Giuditto Saltarini, ob kateri so se v zadnjih mesecih in še posebno ob njegovi smrti strnili prijatelji. Zapustil je tudi 17-letnega sina Cesareja. Med prijatelji, ki jih je Rascelova smrt najbolj prizadela, je drugi »mali mož« italijanskega gledališča - Don Lurio. (Rascel se je pogosto šalil s svojo višino metra in petdeset.) Kljub velikemu prijateljstvu nista nikoli nastopala skupaj, Don Lurio pa je občuodoval prijateljevo živahnost in energijo na odru, medtem ko je bil v privatnem življenju nadvse uglajen in eleganten, skratka pravi gentleman. Oglasile so se seveda še druge znane osebnosti iz filmskega in gledališkega sveta, kot sama Wanda Osiris, s katero sta si delila nekaj največjih uspehov, Alberto Sottana in Franco Zeffirelli, Mario Soldati, Gino Bramieri, Gigi Proietti. Bil pa je v prijateljskih odnosih tudi s Charlijem Chaplinom in Leonardom Bernsteinom, ki je dirigiral njegovo *Ninnonanno del cavallino*. Morda je vredno dodati, da včasih ni bil zelo priljubljen med kolegi, a temu je bilo krivo predvsem njegovo pikolovstvo.

Ljudje se bodo prav gotovo spomnili tistega Rascela, ki so ga bili navajeni na odru ali ekranu: razposajenega in veselega človeka, ki je v življenju znal poiskati vedno svetlejšo plat.

Na sliki: zgoraj - lani z ženo Giuditto Saltarini, spodaj - s sinom med oddihom leta 1983.

Nenadoma umrl uspešni scenarist Warren Skaaren

Prejšnji petek je v 44. letu starosti na svojem domu v Austinu (Texas) zaradi hude oblike kostnega raka nenadoma umrl Warren Skaaren, mladi in nadebudni scenarist, ki je s svojim talentom naravnost presenetil hollywoodsko tovarno sanj in si tako v kratkem času priboril zavidljiv ugled. Odlikovala ga je predvsem sposobnost, da je iz »nespodbudnih« scenarijev uspel ustvariti prave komercialne uspešnice, kot sta bila, denimo, filma *Top Gun* in *Batman*. Skaaren je podpisal tudi scenarije za filma *Beetlejuice* in *Beverly Hills Cop II*, smrt pa ga je zalotila med pisanjem scenarija za filmsko nadaljevanje *Beetlejuice*.

Skaaren se je rodil 9. marca 1946 v Rochestru (Minnesota), univerzitetni študij je v Houstonu začel z namenom, da postane kemični inženir. Sreča pa mu je priskočila na pomoč nekaj dni po diplomi na akademiji za film. Teksaski guverner Preston Smith, ki ga je Skaarenova nadarjenost prijetno presenetila, mu je namreč poveril nalogo, da ustvari *Texas Film Commission*, družbo, ki naj bi utrdila kinematografsko industrijo v Texasu. Leta 1974 je sodeloval pri ustanovitvi producerske družbe, ki je začela snemati niz nadaljevanj - po kratkem splošnem mnenju - brez prave bodočnosti. Izkazalo se je nasprotno, saj je niz *Dallas* zaslovel po vsem svetu. Sicer se je Skaaren lotil tudi številnih dokumentarcev, ki jih družba *Paramount* nikoli ni posnela, a so kljub temu pripomogli k naraščanju sodelovalanskih ponudb. Njegov največji uspeh je brez dvoma bil scenarij za film *Batman*: prav Skaaren je bil namreč tisti, ki je vtrajal (in tudi dosegel), da se v filmski inačici ne pojavi *Batman* sicer zvesti spremljevalec Robin. Skaarena je odlikovala tudi dokajšnja humanost: z ženo Helen sta namreč posvojila sedem najdenčkov in ustanovila krajevno združenje posvojiteljskih družin. Kljub slavi pa se ni preselil v Hollywood, kjer bi, po njegovem mnenju, izgubil pravi občutek življenja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nadaljevanka: Un anno nella vita
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 V svetu pravljice: Princ in ples
11.55 Vreme in vesti
12.05 Variete: Piacere Raiuno
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarov svet: Nova Gvineja
14.30 Informativna oddaja: Conoscere
15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
16.00 Mladinska oddaja: Big!
18.00 Kratke vesti
18.05 Varieteja: Fantastico bis, 18.45 Piacere Raiuno - Piacere Pisa
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Film: La leggenda del santo bevatore (dram., It. 1988, r. Ermanno Olmi, i. Rutger Hauer)
23.00 Dnevnik
23.10 Odlomki iz oddaje C'era una volta io kot poklon Renatu Rascelu
24.00 Dnevnik in vreme
0.20 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.35 Monografije: Il principe di Sansevero

RAI 2
7.00 Risanke, nanizanka Lassie in otroški variete L'albero azzurro
9.30 Aktualno: Radio anch'io
10.20 Tečaj angleščine in francoščine
10.50 Nadaljevanka: Capitol
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - Gospodarstvo
13.30 Rubrika o medicini
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini
15.30 Film: Campana a martello (dram., It. 1949, r. Luigi Zampa, i. Eduardo De Filippo, Gina Lollobrigida)
17.00 Kratke vesti
17.05 Nanizanka: Villa Arzilla, 17.45 Alf
18.10 Knjige: Casablanca
18.20 Šport in Rock Café
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: Club '92
22.35 Nanizanka: Villa Arzilla
23.15 Dnevnik in vreme
23.50 Film: Il console onorario (dram., VB 1984, r. John McKenzie, i. Michael Caine, Richard Gere)

RAI 3
12.00 Vabilo v gledališče: La pulce nell'orecchio (Georges Feydeau, r. Luigi Squarzina, i. Alberto Lionello, Olga Villi)
15.25 Deželne vesti
14.30 Dokumentarec: Aladinova svetilka
15.30 Hokej na ledu: Alleghe-Milano
17.05 Nanizanka: I mostri, 17.30 Vita da strega
18.00 Dokumentarna oddaja: Geo
18.30 SP v plavanju
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Film: Alice non abita più qui (dram., ZDA 1975, r. Martin Scorsese, i. Ellen Burstyn, Kris Kristofferson)
22.25 Večerni dnevnik
22.30 Film: Les Girls (glas., ZDA 1957, r. George Cukor, i. Gene Kelly, Kay Kendall)
0.25 Nočni dnevnik
0.55 Pred 20 leti

TV Slovenija 1
8.00 Satelitski prenos
9.00 Spored za otroke: Klub klobuk
11.00 Nad.: Vojne usode
12.00 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Zabavno-glasbena oddaja: Srečanje v Izoli
17.50 Spored za otroke in mlade: Snežak - Luna gre na pot (animirani musical), 18.10 lutke Pravljica o carju Saltanu (Puškin), 18.30 nanizanka Cirkuske živali
19.00 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Dokumentarec: Slovenci v Vatikanu danes
21.10 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu
22.00 Dnevnik in vreme
22.10 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Čistina (krim., ZDA 1967, r. Johnn Boorman, i. Lee Marvin, Angie Dickinson)
0.05 Video strani

TV Koper
16.00 Otroška oddaja
17.30 TV debata
18.00 Nanizanka: Giorno per giorno
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Novice
19.20 Videoagenda
19.25 Otroška oddaja
20.00 Dokumentarec: Skrivnosti sveta
20.30 Nadaljevanka: Il diario di Sara (1. del)
21.30 Nanizanka: Justice
22.30 TVD Novice

TV Slovenija 2
12.55 Smučarski skoki: novoletna turneja (prenos iz Innsbrucka)
15.15 Poskusni satelitski prenos
17.30 Studio Maribor: Tele M
19.00 Jaz sem, pa že 40 let en Franc Košir (pon.)
19.30 Dnevnik
20.00 Novoletni koncert z Dunaja (posnetki), nato Ex libris
21.00 Smučarski skoki (posn.)
21.40 Yutel
22.40 Video noč

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Country glasba; 9.30 Odkod naša imena; 9.45 Melodije; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.45 Rock zvezde; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.15 Orkestralna glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šanson; 15.30 Blues glasba; 16.00 Mi in glasba: Mladi operni pevci; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Petkovro srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do štiri najstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.45 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program - glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 19.00 Dnevnik; 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih in avtomobilistih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želja; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clit; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družina; 11.00 Pripoved; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po želja in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Naše sanje; 16.00 Aktualno-politična oddaja; 17.00 Glasba; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočna glasba.

CANALE 5
8.00 Nan.: La famiglia Brady
8.30 Film: Le folli notti del dottor Jerryll (kom., ZDA 1963, r.-i. Jerry Lewis)
10.30 Aktualnosti: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Film: Dietro l'angolo (kom., ZDA 1938, r. Irving Cummings, i. Shirley Temple)
17.00 Nanizanka: Nonno va a Washington - Festa di compleanno
18.00 Kvizi: O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Kvizi: Il gioco dei nove - Speciale Vip
22.35 Variete: Le stelle della magia
23.05 Variete: Maurizio Costanzo show
0.45 Striscia la notizia (pon.)
1.05 Nanizanka: Starsky & Hutch, 2.05 MacGrouder & Loud

RETE 4
8.00 Nanizanka: Hotel, 9.00 La casa nella prateria - L'angelo custode
10.00 Nadaljevanka: La mia piccola solitudine
12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.35 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La donna del mistero, 16.30 Romanzo
17.30 Posvečeno Veronici Castro
18.00 Nadaljevanka: Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.35 Aktualno: Linea continua
19.45 Nadaljevanka: Marilena
20.30 Film: La tamburina (krim., ZDA 1984, r. George Roy Hill, i. Diane Keaton, Klaus Kinsky)
23.05 Aktualno: Linea continua (2. del)
23.35 Tednik: Kronika
0.20 Predstavitve spomladanskih TV sporedov
1.00 Film: Cabaret (glas., ZDA 1972, r. Bob Fosse, i. Liza Minelli, Helmut Griem, Michael York)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.05 Film: Allegro non troppo (anim., It. 1977, r. Bruno Bozzetto)
12.00 Nanizanka: Poliziotto a quattro zampe, 12.30 Tale padre tale figlio, 13.00 Happy Days, 13.30 I ragazzi della terza C, 15.00 Quelli della pallottola spuntata
15.30 Dokumentarna oddaja: Antartica
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Cri Cri - Ritorno alla natura
18.35 Variete: Natale in casa Gabibbo
20.00 Nanizanka: Cri Cri - L'aggiustatutto
20.30 Film: Bomber (kom., It. 1982, r. Michele Lupo, i. Bud Spencer, Jerry Calà)
22.30 Rubrika: Calciomania
23.35 Šport: Pariz-Dakar (3. etapa)
0.05 Nanizanka: La banda dei sette - Qualcuno tradisce, 1.10 Il giustiziere della strada - Incubo pauroso, 2.10 Lady Blue

ODEON
13.00 Risanke
15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone
16.00 Rubrika o zdravju
16.30 Film: Robinson Crusoe, il naufrago del Pacifico (pust., It. 1951, r. Jeff Musso, i. George Marshall)
18.00 Nanizanka: Doc Elliot
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke
20.00 Variete: Sportacus
20.30 Nadaljevanka: Passiones
22.30 Nanizanka: Casalingo superpiù
23.00 Film: Tutta colpa delle stelle (glas., Avstral. 1982, r. Gillian Armstrong, i. Jo Kennedy)

TMC
8.30 Nanizanka: Get Smart
9.00 Risanke: Snack
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Športne vesti
13.15 Dnevnik
13.30 Rubrika: Ženska TV
15.00 Film: La verità... quasi nuda (kom., VB 1957, r.

Mario Zampi, i. Peter Sellers)
16.30 Rubrika: Ženska TV
18.20 Nanizanka: Autostop per il cielo
19.30 Variete: C'era questo, c'era quello
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Banane
21.30 Nanizanka: Matlock
22.30 Šport: Mondocalcio
24.00 Nočne vesti
0.20 Film: In nome di Carine (dram., Fr. 1982, r. Jean Claude Missae)

TELEFRIULI
15.00 Roza salon
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Igra: Maramao
19.30 Dnevnik
20.30 Nadaljevanka: La città di Miriam (1. del)
21.30 Nanizanka
22.00 Rubrika: Album
22.30 Nočne vesti
23.00 Čakajoča na polnoč
24.00 Nanizanka
0.30 Nočne vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Še neustaljeni tečaj dinarja sili trgovce k počitku

Jugoslovanske kupce pričakujejo ob bližnjih sezonskih razprodajah

Goriški trgovci so z zanimanjem pričakovali včerajšnji dan, ko so v Jugoslaviji po novoletnem prazničnem premoru spet začele poslovati banke, da bi ugotovili realno menjavo dinarja po devalvaciji. V prejšnjih dneh je namreč predvsem v naših krajih vladala precejšnja negotovost v zvezi z uradnim tečajem dinarja, saj sta napoved in nato sklep o devalvaciji sprožila določeno opreznost pri sprejemanju jugoslovanske valute.

Včeraj smo opravili daljši sprehod po goriških trgovinah in bančnih zavodih, da bi dobili čimbolj celovito sliko sedanjega položaja. Dinarje so sprejemali v vseh trgovinah, njihova vrednost pa je precej nihala in se je gibala med 65 do 70 lir za dinar. Tudi na bankah v Gorici so kupovali dinarje po 70 lir, prodajali pa po različnih cenah od 80 do 90 lir.

V Novi Gorici so nam včeraj v menjalnici Ljubljanske banke povedali, da je srednja vrednost lire bila 1,1940 (to se pravi da je bilo treba za dinar odšteti 83,75 lire), sicer je bilo treba pri okencu ob običajni menjavi zaradi provizije odšteti nekoliko več naših lir za posamezni dinar, in sicer 84,88 lire.

Včeraj so bile Gorica in njene trgovine na pol prazne. Opaziti je bilo, da se je večje število Goričanov odločilo za daljši dopust vse do konca tega tedna. Prav tako ni bilo na spregled tako rekoč enega samega jugoslovanskega kupca, saj so vsi očitno opravili večino nakupov že v predbožničnem času. V goriških veleblagovnicah so včeraj po večdnem presledku, ko so zamrzili sprejemanje dinarjev, ponovno sprejemali jugoslovansko valuto, sicer po zelo nizki kotaciji, saj so dinar odkupovali po 65 lir. Tako v Standi kot tudi v veleblagovnici Ovi-esse je bilo malo kupcev, iz Jugoslavije pa skoraj nobenega.

Trgovine v mestnem središču so prav tako sprejemale dinarje po tečaju od 65 do 70 lir na dinar. Raštel, ki je običajno pravo središče kupcev iz sosednje države, je bil napol prazen. V trgovinah so nam povedali, da se je v predprazničnih dneh kar gnetlo tujih kupcev, včeraj pa je bilo pravo mrtvilo. Občutno zmanjšanje obsega dela v tednu po novem letu je sicer nekaj povsem normalnega, gotovo pa je devalvacija dinarja še zaostrela stanje. Kar

nekaj trgovcev je zato izkoristilo te dneve za inventar blaga in bodo trgovine ponovno odprle šele prihodnji teden, ko se bodo začele številne razprodaje. Marsikateri trgovec nam je s tem v zvezi povedal, da najverjetneje kupci sedaj pričakujejo prav tradicionalno posezonsko prodajo po znižanih cenah. Med našim obhodom smo sicer že opazili nekatere izložbe, ki so z mastnimi napisi vabile kupce na ugoden posezonski nakup, prav gotovo pa bo že v naslednjih dneh število trgovin, ki ponujajo "vabljuje" popuste, naraslo kot gobe po dežju.

Tudi na bančnih zavodih, kjer so kot rečeno večinoma kupovali dinarje po 70 lir in jih prodajali po 90, so včeraj opravili le malo dinarskih operacij. Nekoliko ugodnejše pogoje je nudila Kmečka banka. Njen podravnatelj Boris Baša nam je povedal, da dinar kupujejo po 70 oziroma 75 lir, to predvsem upoštevajoč pomembnost klienta, prodajajo pa ga po 80 lir. »Dinarjev na zalogi,« je pristavil, »imamo tudi v zadostni meri. Z jasnejšo sliko kotacije dinarja po njegovi nedavni devalvaciji pa bomo razpolagali šele prihodnji teden, ko se bo tržišče uravnovesilo.«

Na bankah že skoraj pošla vabila za jutrišnji večer

Moravski filharmoniki na novoletnem koncertu

Tudi na Goriškem je te dni veliko pričakovanje za novoletni koncert, ki ga ponujajo slovenski denarni zavodi v Italiji. Koncert bo nocoj v Trstu, jutri ob 20.30 pa v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici. Vstop bo samo z vabili, ki pa so že skoraj vsa pošla. Morebitni zainteresenti, ki si niso pravočasno priskrbeli vabila, lahko poskusijo samo še danes v tajništvih bank, tj. na Kmečki banki v Gorici, v Kmečko-delavski hranilnici in posojilnici v Sovodnjah ter v Kmečko-obrtni hranilnici v Doberdolu, kjer pa so že včeraj v bistvu oddali skoraj vsa razpoložljiva vabila.

Na jutrišnjem koncertu bo nastopil Simfonični orkester moravske filharmonije iz Olomouca na Češkoslovaškem. Moravski filharmoniki bodo pod taktirko dirigenta Stanislava Macure izvajali skladbe Offenbacha, Smetane, Fučika, Dvoržaka in Straussa mlajšega.

Knjižni dar avstrijske vlade obogatil knjižnico mittelevropskega inštituta

Knjižnica goriškega Inštituta za mittelevropska kulturna srečanja ICM je bogatejša za večje število dragocenih knjig, ki jih je inštitutu podaril ravnatelj za kulturo pri avstrijskem ministrstvu za zunanje zadeve dr. Bernhard Stillfried. Gre za zgodovinske publikacije, ki so jih napisali znani zgodovinarji kot so npr. Adam Wandruszka, William M. Johnston, Peter Hanak in Joseph Schumpeter, ter sociološke in umetnostne knjige. Dr. Stillfried je med drugim podaril tudi monumentalni atlas donavskega področja, ki ga je celih 20 let urejeval J. Breu.

Knjižni dar je še obogatil knjižnico, za katero so pred nedavnimi darovali več knjig tudi ravnatelj avstrijskega kulturnega inštituta v Rimu prof. Walter Zettl, romunski profesor Ion Dumitru Snagov in Španec prof. Santiago Petschen. Knjižnice ICM se poslužujejo številni italijanski in evropski raziskovalci.

Obračun združenja za zaščito živali AIPA

Lani skoraj 1.500 posegov

V Gorici je potreben nov občinski pesjak

Tik pred novim letom so se člani goriškega združenja za zaščito živali AIPA zbrali na občnem zboru in ocenili v letu 1990 opravljeno delo. Predsednik prof. Fantuzzi je povedal, da so prostovoljke združenja do božiča opravile 1.481 posegov. V večini primerov je šlo za prevzem izgubljenih psov in mačk, njihovo izročitev novim gospodarjem, posege ob prijavih trpinčenja živali in drugih ukrepov v pomoč živalim.

Združenje AIPA je tudi aktivno pristopilo k referendumski kampaniji o lovu in pesticidih. Kljub nezadostni udeležbi na vsedravnih ravni, je referendum na Goriškem uspel, saj je proti lovu in pesticidom glasovala večina upravičencev. Člani združenja so nadalje aktivno sodelovali pri zbiranju podpisov za razpis šestih deželni referendumov o lovu, cestah, odpadkih in krajinski zaščiti, ki naj bi se odvijali spomladi. Za vsakega od šestih referendumov so namreč zbrali več kot potrebnih 20 tisoč podpisov.

V Gradežu so v sodelovanju z občinsko upravo priredili v šolah vrsto predavanj o živalih in njihovem okolju. V Krmini so v bližini palače Locatelli poskrbeli na namestitev nekaj zatočišč za kolonijo mačk, ki živijo "svobodno". V Krmini in Trzinu so podobno kot že prej v Gorici dosegli izdajo odredb županov o prepovedi trpinčenja in zapuščanja živali. Poleg tega, je še navedel predsednik Fantuzzi, so bili prostovoljci združenja aktivni tudi v kampanijah proti vivisekciji in proti bikoborbi v Španiji.

Še posebej so se na občnem zboru dotaknili problemov v zvezi z delovanjem zatočišča za pse, ki ga članica AIPA Giulia Bortolotti upravlja v Ul. Brig. Sassari. V njem je v teh dneh 17 psov, ki čakajo, da jih posvoji nov gos-

podar. Člani AIPAS zahtevajo, naj goriška občinska uprava čimprej poskrbi za izvajanje deželnega zakona 39/90 in opremi prostor za sprejemanje približno 250 psov letno. Deželni zakon namreč prepoveduje pobijanje psov, v sedanjem občinskem pesjaku na Livi-di, ki ga upravlja KZE, pa so v lanskem letu do 20. decembra pokončali 112 od skupno 159 sprejetih psov.

Po drugi strani pa se bodo člani združenja še naprej zavzemali za sterilizacijo domačih živali, ki je edino učinkovito sredstvo za preprečevanje pretiranega razmnoževanja živali in zapuščanja mladičev.

■ **Občinska uprava v Medeji** prireja nocoj, 4. januarja, ob 20. uri večer poezije in glasbe. Nastopili bodo glasbenik Giacinto Granzini in trio "Ricordi". Večer bo v župnijski dvorani v Medeji.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GLEDALIŠKA SEZONA 1990/91

David Pownall

Mojstrska lekcija

Režija MARIO URŠIČ

V KULTURNEM DOMU V GORICI

V PONEDELJEK, 7. JANUARJA, OB 20.30 - abonma red A
V TOREK, 8. JANUARJA, OB 20.30 - abonma red B

Vozni red avtobusov za ponedeljkovo predstavo: 19.45 Poljane, 19.50 Doberdob, 19.55 Jamlje (gostilna Pahor), 20.00 Dol (gostilna Devetak), 20.05 Gabrje, 20.10 Sovodnje (pri Kulturnem domu), 20.12 Sovodnje (pri Ušarju), 20.15 Štandrež.

Novo računalniško vodenje omrežij konzorcija CAFO

Pri konzorciju CAFO v Gradišču začnajo novo leto v znamenju zmerne optimizma. Tik pred prazniki je namreč prišlo do zamenjave v vodstvu konzorcija. Ferruccia Colombija, ki je prevzel mesto župana v Gradišču, je nadomestila Sandra Calligaris, prva ženska v vodstvu te ustanove. Na zadnji seji v lanskem letu pa so izročili namenu tudi prvi vozni bodečega sistema daljinskega upravljanja in nadzorovanja vodovodnega in plinskega omrežja na območju petnajstih občin na Goriškem, ki jih oskrbuje konzorcij.

Prvi vozni obsega namestitev računskega centra za zbiranje in obdelavo podatkov na sedežu konzorcija v Gradišču in povezavo centra z desetimi različnimi objekti na plinskem omrežju in z vodovodnim zajetjem pri Fari. Ob dograditvi sistema se bodo v računalniški center stekali podatki iz de-

vetdesetih različnih točk, tako kar zadeva črpanje in porabo oziroma morebitne okvare na vodovodnem omrežju in kar zadeva oskrbo s plinom.

Naprave je namestilo podjetje BTB Elettroidraulica iz kraja Sarmeda di Rubano, načrte pa je izdelal studio STA Hydraulica iz Verone.

S tem posegom skuša konzorcij CAFO nadoknaditi zamujeno. Sistem bo omogočil hitrejšo posege, boljše storitve in navsezadnje tudi bolj gospodarno poslovanje.

Ponarejen ček

Tržiški karabinjerji so včeraj prijeli mladeniča, ki je skušal vnovčiti ponarejeni in - kot sumijo - najbrž ukradeni ček. Dvajsetletni Andrej Ger-golet iz Trziča, Ul. Toti, se je predstavil v podružnici banke Credito Italiano v Ul. Duca d'Aosta in skušal vnovčiti ček v vrednosti čez milijon lir. Uslužbenec pri blagajni Fabio Passerini pa je takoj posumil, da nekaj ni v redu. Ob natančnejšem pregledu je ugotovil, da je Gergolet nadomestil ime koristnika s svojim. Passerini je obvestil karabinjerje, ki so prijeli mladeniča. Zaenkrat ni znano zaradi katerega prekrška so ga prijeli, saj še ugotavljajo, če in komu je bil ček ukraden.

■ **Goriška občinska uprava** obvešča, da je bil v Uradnem listu 7. decembra 1990 objavljen razpis natečaja za sestavo prednostne lestvice glede morebitne zaposlitve vzgojiteljic v otroških jaslih za določen čas. Interesenti dobijo podrobnejše informacije v občinskem uradu za osebe (tel. 383380). Treba je pohiteti, ker se rok za vlaganje prošnje izteka.

Ukradel motor in nato trčil

Ne mine dan, da ne bi osebe goriške kvesture izročilo jugoslovanskim oblastem kakega tujega državljana (večkrat gre za številne skupine), ki je ilegalno prestopil državno mejo. Ne zgodi pa se pogosto, da bi se kak pribežnik zapletel v prometno nesrečo in povzru še z vozilom, ki ga je ukradel malo prej.

Včeraj zjutraj okrog pol osmih so karabinjerji morali v Pevmo, kjer je 29-letni turški državljan Sabahattin Serin trčil z motornim kolesom v avto, ki ga je upravljal 23-letni Aleš Markovic z Oslavja, Dosso del Bosniaco 22. Slednji je bil namenjen proti Gorici, ko je voznik motornega kolesa privozil s stranske ulice na glavno cesto. Karabinjerji so kaj kmalu ugotovili, da je mladi Turek ilegalno prestopil mejo in nato ukradel motorno kolo znamke rizzato califfo 80. Očitno se ni znašel na novem motorju in je že po krajši vožnji trčil v avtomobil.

Serinu so v goriški splošni bolnišnici nudili prvo pomoč, saj je v nesreči dobil le nekaj odrgnin. Okreval bo v 10 dneh. Turka so nato karabinjerji popeljali v urad za tujce na kvesturo, odkoder so ga pospremili na mejo in izročili jugoslovanskim oblastem.

Božična prireditev v Podgori

Prosvetno društvo Podgora prireja jutri ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Justa v Podgori božično, ki bo obsegala glasbene in recitatorske točke. Na večeru z naslovom Skrivnostna noč, bo uvodoma nastopil kvartet trobil "Jacobus Gallus" iz Ljubljane, ki bo pod vodstvom dirigenta Janeza Žitnika izvedel nekaj skladb Gallusa, Purcella, Bacha in Glazunova. Sledil mu bo mešani pevski zbor društva Sele iz Koroške. Koroški gostje, ki jih vodi pevovodja Pavel Olip, bodo zapeli nekaj ljudskih napevov, nakar bosta na vrsti mladinski in mešani pevski zbor Podgora. Prisluhnili bomo lahko skladbam Štolcerja, Zupana, Ačka, Gallusa in Mavovemu božičnemu šopku Jezusu. Večer bodo popeli trili recitatorji PD Podgora, na orgle pa bo igrala Lucija Valentincič. Božično povest je režiral Franko Žerjal.

Ob rojstvu prvorojenčka

MITJE

čestita Ladu in Emanueli

OK VAL Štandrež

razna obvestila

Sekcija KPI v Doberdolu bo imela kongres nocoj ob 20. uri na sedežu KD Jezero.

Slovensko planinsko društvo obvešča, da se bo 13. januarja pričel tečaj smučanja na Nevejskem sedlu. Prijave za tečaj smučanja (začetni in nadaljevalni) še sprejemajo, z rezervno pa sprejemajo prijave za avtobusni prevoz. Drugi avtobus bo vozil v kolikor bo dovolj prijav. Pri-ložnost za vpis je samo še danes med 17. in 19. uro na sedežu društva.

Planinski ples bo 2. februarja v Kulturnem domu. Društvo opozarja člane naj si že zdaj rezervirajo ta sobotni večer.

Družba se dobi v nedeljo, 6. januarja, ob 12.30 na običajnem mestu.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Atto di forza«.

VERDI 18.00-22.00 »Vacanze di natale '90«.

VITTORIA 15.15-22.00 »La sirenetta«.

Walt Disney. Risani film.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »La storia infinita 2«.

COMUNALE 18.00-21.00 »Un angelo alla mia tavola«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al moro - Trg de Amicis (Koren) 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore - Ul. F.lli Rosselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Enrico Scodini iz bolnišnice Janeza ob Boga na glavno pokopališče, ob 10.10 Antonia Colantoni iz splošne bolnišnice v Trzinu, ob 11. uri Franc Svetlinčič iz mrliške veže glavne-ga pokopališča na glavno pokopališče, ob 12.30 Marija Bizaj, por. Mauri iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

Iz statistik izhaja, da smo Goričani razmeroma precej vestni pri ločenem nabiranju nekaterih odpadnih snovi, kot sta zlasti papir in steklo. Zbiralniki v mestu kot tudi v bližnjih krajih so pogosto polni, količina tako zbranega stekla in papirja za predelavo pa je

glede na število prebivalcev precej nad vsedravnim povprečjem, kot je pred nedavnim potrdila tudi študija družbe Lombardia Risorse o problemu uničevanja odpadkov v goriški pokrajini. Včasih - tako tudi v teh dneh - kaj po praznikih - pa se dogaja, da so

zbiralniki polni. Na Senenem trgu, kjer smo posneli gornjo sliko (foto Pavšič), stojijo kar trije zbiralniki, dva za steklo in eden za papir. Kljub temu pa je začel tudi izven in okrog njih rasti kup odpadkov. Deloma so za to krivi prazniki z novoletnimi zdravici-mi, ki so občutno povečale količine odpadnega stekla, in kopičenje papirja, kartonov ter vsakovrstnih embalaž od božičnih daril. Marsikdo je najbrž mimogrede izkoristil kak dan počitka, da je izpraznil še klet ali podstrešje, kjer so se mu nabrale steklenice in stari časopisi. Po drugi strani pa so prazniki povzročili tudi nekajdnevno zakasnitev pobiranja odpadnih snovi, za kar skrbita specializirani podjetji za predelavo papirja in stekla.

Rezultat vseh teh okoliščin je v teh dneh opazen pred marsikaterim zbiralnikom. Pri tem pa ne gre zamolčati tudi dejstva, da je za nečedne prizore vsej deloma soodgovoren tudi kak ne prav vesten občan, ki sicer odvrže v zbiralniki steklenice, kartone pa nato "pozabi" kar tam zraven, ali pa kdor odloži cele kupe papirja kar pred polnim zbiralnikom, ne da bi sploh poskusil poiskati drug zbiralnik, kjer je morda še kaj prostora.

Na pobudo slovenskih denarnih zavodov danes v Trstu in jutri v Gorici

Koncert Moravske filharmonije

Drevi bo v Kulturnem domu v Trstu jutri pa v Kulturnem domu v Gorici novoletni koncert, ki ga prirejajo slovenski denarni zavodi v Italiji. Gost letošnjega koncerta bo simfonični orkester Moravske filharmonije iz Olomouca, ki ga vodi Stanislav Macura. Novoletni koncert, ki ga prirejajo denarni zavodi, postaja tako že tradicionalna kulturna prireditev ob začetku leta in potrjuje vez med gospodarstvom in kulturo, ki postaja tudi med Slovenci v Italiji vse trdnjša. Občinstvo se je vsako leto odzvalo v velikem številu. Zaradi velikega povpraševanja pa so letos sedeži oštevilčeni. Na fotografiji Davorina Križmančiča lanskoletni novoletni koncert.

pismo uredništvu

Polemika v verzih

Cenjeno uredništvo,

v petek, 7. decembra 1990, so bili na 9. strani Primorskega dnevnika, ki je posvečena kulturi, objavljeni Trije epigrami Miroslava Košuta.

Pesnik me je nekoliko nerodno oplazil v tretjem - tistem na račun Rafka Dolharja in knjigi Na naši koži, ki je izšla pri ZTT.

Pesniku in založbi odgovarjam z naslednjimi stih:

In tu je ta, ki milo toži
- pa ne za piškav epigram,
ki je nastal na njeni koži.
In misli si, da vas ni sram,

saj niste res pošteneži...
In s svojo prošnjo ne ve kam,
le kod naj še brez upa kroži,
da ji bo plačal kak kristjan?

Košuti pa in njega loži
naroča, naj se javi sam
in naj ji svoje delo proži,
saj so napake tudi tam.

Ester Sferco

Ester Sfercovi je v odgovor Miroslav Košuta napisal...

ODGOVOR NA KOŽI

Na svoji koži plačaš dobra dela:
napišem ji hvalilni epigram,
a (smola smolca?) ni ga razumela
in zdaj me je še za siroto sram -

saj porodilo se mi je vprašanje:
je lektor - a kakšno je njeno znanje?

Miroslav Košuta

Božični koncert v mali dvorani tržaškega Verdija

V sredo, 26. decembra, je bil v mali dvorani gledališča Verdi prvi božični koncert iz ciklusa, ki ga je priredila Pokrajina Trst v sodelovanju s CCA. Predstavili so se nam trije mladi tržaški glasbeniki: dirigent Adriano Martinolli, sopranistka Patrizia Greco in pianistka Federica Repini. Soliste je spremljal komorni orkester Aurora Ensemble, ki je nastal leta 1986 v Trstu.

Prvi na sporedu je bil Mozartov Ricetativo, Aria in Cavatina »Ah, lo previdi« za sopran in orkester KV 272. Martinolli je Ricetativo natančno dirigiral, tako, da ni prišlo do nesočasnih vstopov med solistko in orkestrom. V orkestru so prišli do izraza tudi vsi glasbeni elementi, ki posebno podpirajo izraznost teksta in so med drugim značilni za mannheimsko šolo, ki je zelo vplivala na mladega Mozarta. Solistka je dramatično podala glasbene misli in mojstrsko uporabila dinamični razpon v različnih registrih glasu.

Sledil je Mozartov Koncert za klavir in orkester v A-duru KV 488. Na žalost pianistka ni dosegla kvalitetnega nivoja, ki ga je dosegel orkester. Številni zahtevnejši prehodi v prvem stavku so izzveneli neprepričljivo. V drugem stavku so številni izrazi, neobičajni harmonski postopki prizadeli poslušalca le v skromni meri, kar dokazuje, da je bil pogled na celotno strukturo skladbe nekoliko površen. Nasprotno pa v orkestru napetost, ki jo tako dramatična glasba potrebuje, ni nikoli popustila. V zadnjem stavku naj gre pohvala še posebno pihalom, ki so številne zahtevne prehode odlično odigrali in hkrati dirigentu, ki je s tehnično gotovostjo izvajalcem zelo pomagal. Pianistkina igra je bila v tem stavku skoro ohlapna.

Po pavzi je bila na sporedu še Schubertova Simfonija št. 5 v B-duru D 485. Čeprav je Martinolli mlad glasbenik, ki je šele na začetku glasbene kariere, smo se lahko na sredinem koncertu prepričali, kako je pot, ki si jo je izbral, lahko le pravilna, saj je bila izvedba Schubertove Simfonije na visoki umetniški ravni. Izraziti so bili vsi kontrasti, bodisi dinamični kot tudi melodični. V drugem stavku, ki je zelo dolga in zahtevna, je bila vedno prisotna rdeča nit napetosti, ki je poslušalca bodrila k pozornosti.

Koncert je obiskalo številno občinstvo, tako da je bila dvorana premajhna, da bi lahko sprejela vse in so se morali nekateri vrniti domov, kar je morda dokaz o krizi prostorov v Trstu.

MARKO OZBIČ

Božo Repe je v svoji knjigi obdelal afero okoli revije Perspektive

Perspektive, zametek opozicije v Sloveniji

Rojstvo vsake nove revije na Slovenskem bi moral biti praznik, prav tako pa naj bi tudi ukinitve sleherne količkej kvalitetne revije pomenila pravcato malo tragedijo. Zakaj pri nas temu ni tako (v mislih imam zaplete okrog Primorskih srečanj), je vsekakor stvar vredna premisleka, saj nam take nepremišljene poteze napovedujejo še bolj črno prihodnost, kot smo jo že pred časom pričakovali. Ene izmed najbolj zanimivih revialnih afer v povojni slovenski zgodovini se je lotil Božo Repe, ki v svoji knjigi Obračun s Perspektivami prikazuje dogodke, ki so vplivali na prehitro »smrt« revije Perspektive, ki je v letih 1960-1964 izhajala pri Državni založbi Slovenije. V tem kratkem štiriletnem obdobju se je zvrstilo 37 števil in nekoliko manjše število urednikov, kasnejših (oz. sedanjih) vidnih imen slovenske kulture in književnosti.

Premalo »mesa«

Tedanje družbene okoliščine, ki so povzročile politično ukinitve Perspektiv, kljub dokajšnji časovni distanci, še danes niso v celoti osvetljene. Čeprav je Božo Repe v svojo knjigo vložil veliko truda in poskušal osvetliti problematiko Perspektiv z različnih zornih kotov, mu je to le deloma uspelo. Njegov knjižni proizvod spominja na skrbno sestavljeni skelet (okvirni potek dogodkov, ki so krojili usodo Perspektiv), vendar ga je avtor pozabil napolniti z »mesom«, saj maloštevilna citirana mnenja oziroma izjave članov uredniškega odbora in drugih sodelavcev ter soudeležencev pri ukinitvi revije, nekoliko preveč dokumentarno nizajo bolj ali manj znana dejstva. Pogrešamo pa predvsem živa (aktualnejša) pričevanja posameznikov (npr. Tarasa Kermaunerja, Rudija Šeliga, Daneta Zajca in še koga), ki bi s svojimi prispevki ali razmišljanji nedvomno sprožili tisti naboj brez katerega tovrstna literatura ostane zaznamovana, kot ne povsem izpolnjena obljuba ali kot šepetanje v beznici družbeno-političnega vrenja, kakor bi lahko opredelili našo aktualno stvarnost, ki nam ponuja obilo površnih informacij, iz katerih je velikokrat težko, če ne celo nemogoče izoblikovati integralno podobo nekega časa in dogajanja.

Perspektive so se kot revialno nadaljevanje Besede in Revije 57 izoblikovale v ideološko in politično usmerjen časopis, kakršen je po mnenju mnogih današnja Nova revija. Po besedah Petra Božiča so se uredniki Perspektiv zavzemali za družbeno kritično pisanje in se tako prebili iz kulturniške samozadostnosti v svet družbenega ali kot sam pravi: »... zavedeli smo se celovitosti kulturne in družbene sfere in s tem tudi kastracije, ki so jo nenehno skušali izvajati nad kulturo in nad nami... in s tem je bila de facto rojena prva alternativna partijskemu programu in opozicija, za kar je imel največ zaslug Jože Pučnik.«

Kavčičeva ocena

Strah pred morebitno povezavo upornega delavstva in kritične inteligence je bil globoko vre-

OBRAČUN S PERSPEKTIVAMI

zan v vso povojno politično hierarhijo. Bolj razgledani slovenski politiki pa so že konec 50-tih let spoznali, da so zahteve po kritični reviji, ki jih je zagovarjal zlasti mlajši del inteligence, upravičene in celo nujne. Ker je prva tovrstna publikacija (Revija 57) za mnoge politike preostro izražala opozicijska stališča in je s tem posredno ogrožala tedanjo nedotakljivo ideologijo in vlogo ZK, je bila nemudoma ukinjena. Ponovno pa je zamisel o kritični reviji zaživel na začetku 60-tih let v obliki Perspektiv, ki so nasledile tradicijo Revije 57. Vendar se tudi Perspektive nise razvijale tako, kot so želeli tedanji politiki, in zato je kmalu prišlo do poskusa aktivnejše vplivanja na uredniško politiko, obenem pa tudi do iniciative za ustanovitev nove revije - Teorije in prakse. Stane Kavčič, eden najvidnejših slovenskih politikov (na žalost tudi eden izmed »grobarjev« Perspektiv) je leta 1985, z enaindvajsetletne distance med drugim pojasnil naslednje: »V drugi polovici 1963. leta so se v Perspektivah začeli pojavljati nekateri članki, ki so presegali tisti okvir, v katerem se je bilo po takratni najbolj liberalni zavesti in širini še možno gibati v naši družbeni stvarnosti... odločili smo se za temeljito analizo stanja pri Perspektivah in pri tem upoštevali vse razpoložljive vires. Pokazalo se je, da sta v uredništvu dve struji, obe kritični do obstoječega. Vendar prva hoče in verjame, da je možno obstoječe izboljšati; druga pa odklanja obstoječe, hoče vse rušiti in začeti drugače.«

»Odločili smo se,« je nadaljeval Kavčič, »da gremo na razgovor z uredništvom z namenom, da oslabimo jezne mladeniče in okrepimo realiste in tako rešimo revijo. Rezultat je znan... Revija kot komunikacijsko sredstvo neke duhovne in stvariteljske sposobnosti določenega števila mladih piscev je bila žal uničena.« Po mnenju Boža Repeta ni izključeno, da je ukinitve Perspektiv v nekdanjih velikih zakulisnih jugoslovanskih igrah, številnih kompromisih in številnih »kupčijah«, ki so ohranile pri življenju liberalnejšo strujo v jugoslovanskem političnem vrhu, imela vlogo drobiža ali »žrtvenega jagnjeta«. Vendar se avtor knjige bolj nagiba k stališču, da je pri ukinitvi revije šlo predvsem za »domače zadeve« (lokalni strah pred kritičnimi pogledi, sistemska vprašanja ipd.).

Odločujoč pa je bil verjetno strah pred potencialno nevarnostjo, da družbena kritičnost preraste v splošno nezadovoljstvo dela prebivalstva - študentske in dijaške populacije ter širšega kroga inteligence. Revija Perspektive je imela v času delovanja pa tudi kasneje več pomenov, izmed katerih velja poudariti naslednje: izkušnjo dela družbeno kritične inteligence, ki zajema spoznanje, da je sistem in vladajočo strukturo težko načeti »od zunaj«, s splošno kritiko sistema in po drugi strani izkušnjo politike, da z javnostjo ni mogoče absolutno manipulirati, ker to lahko hitro postane kontraproduktivno.

Obe navedeni izkušnji sta v veliki meri vplivali na dogajanje v drugi polovici 60-tih let in posledica tega je bila, da se je alternativnost okrepila znotraj partijskih vrst, zlasti med njenimi intelektualci zbranimi okrog Teorije in prakse ter okoli nekaterih drugih revij. Taras Kermauner pravi, da današnjega slovenskega razvoja ne moremo razumeti mimo Perspektiv, kar sicer deloma drži vendar je to nekoliko pretirana trditev, če upoštevamo da so podobni alternativni predlogi obstajali skozi vso povojno obdobje, ne samo v eni reviji in ne samo v enem delu države, čeprav seveda ne vedno z enakimi stališči do posameznih vprašanj.

Kovačnica inteligence

Tako je bilo tudi v Sloveniji marsikaj od tega, kar se danes šteje bodisi za slovenski nacionalni bodisi za splošno demokratični program, izrečeno ali napisano že prej, celo na sejah najvišjih tedanjih vodstev. Neovrgljivo dejstvo pa je, da so bile v času svojega obstoja Perspektive v Sloveniji najbolj kritična in intelektualno najbolj dognana revija. Iz njenih vrst je izšla vrsta uglednih pisateljev, pesnikov, sociologov, filozofov in javnih delavcev, ki so v svojih prispevkih nemalokrat obravnavali mnoga relevantna vprašanja tedanjega časa, nekatera nadvse pomembna tudi za samostojno prihodnost Slovenije.

Božo Repe: Obračun s »Perspektivami«. - /1. natis/. - Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1990. - (Zvezki; 1990, 5)

SLAVKO GABERC

Svetovno prvenstvo v plavanju

Irak lahko nastopa

PERTH — Svetovno prvenstvo v plavanju se je včeraj začelo z odmevno odločitvijo mednarodne plavalne zveze (FINA), ki je zavrnila predlog Kuvajta in Saudske Arabije, s katerim sta delegaciji teh držav zahtevali, da se izloči Irak iz tega SP.

Predsednik mednarodne plavalne zveze Mustafa Larfaoui pa je izjavil, da Irak ni prekršil nobenega člena mednarodne plavalne zveze, da bi ga lahko izločili iz SP.

Glede tekmovanj so bile včeraj na posredu kvalifikacije v sinhroniziranem plavanju in v skokih v vodo.

Nastopili sta tudi Italijanki Paola Celli in Luisella Bisello. Cellijeva je v sinhroniziranem plavanju se je uvrstila na šesto mesto v rutinskem tekmovanju, kjer zanesljivo vodita Kanadčanka Frechettejeva in Američanka Babbova.

Bisellova pa je bila v skokih v vodo z deske izločena, saj je med 25 tekmovalki osvojila le 23. mesto.

V italijanskem in jugoslovanskem taboru pa vlada veliko zanimanje za jutrišnji začetek vaterpolskih bojev, kjer so azzurri in modri kandidati za odličja. Italijani bodo že v uvodnem srečanju pred izredno težko nalogo, saj se bodo pomerili s Sovjeti, medtem

ko bodo Jugoslovani igrali proti Špancem.

DANAŠNJI SPORED

Sinhronizirano plavanje: dvojice, kvalifikacije. Skoki v vodo: deska (moški, kvalifikacije), stolp (ženske, finale). Vaterpolo (ženske): Francija - Kanada; Nova Zelandija - Nečija; Avstralija - ZDA.

Ukrepi pred derbijem

V zvezi z nedeljskim drugoligaškim derbijem med Triestino in Udinesejem, ki bo predvidoma vroč, je tržaška kvstura pozvala vodstvo Triestine, naj za furlanske navijače rezervira mesta na južnem stranskem stopnišču (Ul. Flavija), da bi že vnaprej preprečili morebitne izgrede.

Evropi tekma All Star Volley

MODENA — V ekshibicijski tekmi All Star Volley med evropskimi in izvenevropskimi odbojkarji, ki igrajo v Italiji, je Evropa s 3:2 (15:12, 15:10, 9:15, 13:15, 15:13) premagala Ostali svet. V drugem setu sta si stali nasproti v bistvu Italija in reprezentanca ZDA z zadnjih OI, azzurri pa so slavili s 15:10. V tie breaku je Evropa nadoknadila zaostanek z 1:6.

Po prvem delu 1. etape Pariz - Dakar

Za zdaj v vodstvu Ickx in De Petri

GHAT (LIBIJA) — Bivši avtomobilski as formule ena, Belgijec Jacky Ickx, in italijanski motociklist Alessandro De Petri vodita po prvi posebni vožnji prve etape dirke Pariz - Dakar. Jacky Ickx je na svojem citroenu ZX zmagal na prvem delu prve etape od Ghadamesa do Idrija, dolgi 594 km. V konkurenci avtomobilov se je na drugo mesto uvrstil Francoz Pierre Lartigue na mitsubishiju (z zaostankom 59"), tretji pa je Finec Are Vatanen na citroenu ZX (po 5'25").

V konkurenci motorjev je za De Petrijem (yamaha) privozil skozi cilj Francoz Stephane Peterhansel (po 5'01"), ki tekmuje prav tako na yamahi, tretji na začasni lestvici je Španec Agustín Vall na suzukiju (5'02").

Druga posebna preizkušnja prve etape je bila dolga 501 kilometer, potekala pa je ponoči na libijskem ozemlju. Med prvim in drugim delom etape mehaniki pilotov niso smeli popravljati okvar na vozilih oziroma motorjih.

Prišlo je tudi do resne nesreče, v kateri sta bila vpletena Francoza De Roissard in Picquot. Slednji se je težje poškodoval.

Inter-Torino za pokal 9. t. m.

MILAN — Včeraj so sporočili, da bodo tekmo tretjega kola, veljavno za italijanski nogometni pokal med Interjem in Torino, odigrali v sredo, 9. januarja, ob 14.30 na milanskem stadionu Meazza.

Agassi bo nastopil v Wimbledonu

LOS ANGELES — Andre Agassi, četrti na svetovni kompju-terski teniški lestvici, je včeraj v intervjuju ameriški televiziji naznanil, da bo letos nastopil na turnirju v Wimbledonu. Mladi Američan je dodal, da je že dalj časa razmišljal o tem in se je vendarle odločil. Agassi je zadnjič nastopil leta 1987, ko je bil izločen v prvem kolu.

Seleševi in Prpiću Hopmanov pokal

Jugoslavija ugnala ZDA

PERTH — Jugoslavija je osvojila teniški Hopmanov pokal. V finalnem srečanju tega ekshibicijskega tekmovanja je jugoslovanska reprezentanca, ki sta jo sestavljala Monika Seleš in Goran Prpić, s čistim 3:0 odpravila ZDA, za katere sta igrala Zina Garrison in David Wheaton.

Monika Seleš je premagala Garrisonovo s 6:1, 6:1, Prpić je premagal Wheatona s 4:6, 6:3, 7:5, v igri mešanih dvojic pa sta Jugoslovana slavila z 8:3.

Seleševa, ki je bila pred kratkim izbrana za najboljšo športnico Sredozemlja v preteklem letu, je prepustila lanski finalistki v Wimbledonu vsega le dve igri. Teniška številka dve na svetu je potrebovala le 65 minut, da je strla sicer zelo mlačen odpor nasprotnice.

Povsem drugačno je bilo drugo srečanje med Prpićem in Wheatonom. Američan je zmagal prvi set in v drugem tudi povedel s 3:1. Mladi Jugoslovčan je bil tako rekoč že na robu poraza, zatem pa je osvojil pet zaporednih iger, prisilil nasprotnika na tretji set in slavil tudi v odločilnem nizu. Z njegovo zmago je bilo srečanje v bistvu odločeno. Igra mešanih dvojic ni bila več odločilna, kljub temu pa sta jo Seleševa in Prpić osvojila: v igri dvojic je šla na tem turnirju zmaga tistemu paru, ki je prvi zbral 8 točk.

Za zmago na tem turnirju, ki je bil za teniške igralce nekakšna priprava na odprto avstralsko teniško prvenstvo, sta Seleševa in Prpić zaslužila 100 tisoč dolarjev.

Tretja etapa novoletne turneje

Popravni izpit za Ulago in ostale

INNSBRUCK — V tem avstrijskem olimpijskem mestu bo danes na sporedu tretja etapa letošnje novoletne skakalne turneje. Velik favorit za zmago je tudi tokrat Nemec Jens Weissflog, ki je odskakal prvi dve tekmi v Obersdorfu in v Garmisch-Partenkirchnu res v velikem slogu. Edini, ki bi mu lahko preprečil zmago, je domačin Andreas Felder, ki vodi na lestvici svetovnega pokala in je na novoletni tekmi prisilil Weissfloga na delitev prvega mesta.

Današnje tekmovanje bo predstavljalo za Jugoslovane dodatni popravni izpit. Po katastrofalnem začetku Uлага, Tepeš in Petek upajo, da jim bo šlo tokrat bolje...

Poskusni smuk za ženske

BAD KLEINKIRCHHEIM — Nemka Miriam Vogt je dosegla najboljši čas na prvih poskusnih vožnjah za nedeljski ženski smuk, s katerim bodo smučarke nadaljevale tekmovanje v svetovnem pokalu. Nemka je za dobre pol sekunde prehitela vodilno v svetovnem pokalu, Avstrijko Petro Kronberger.

Izidi poskusnih voženj: Miriam Vogt (Nem.) 1'37"93, Petra Kronberger (Avs.) 1'38"47, Ingrid Stöckl (Avs.) 1'38"52, Michaela Gerg (Nem.) 1'38"64, Barbara Sadleder (Avs.) 1'38"69, Katrin Gut-henson-Knopf (Nem.) 1'39"12, Veronika Wallinger (Avs.) 1'39"38, Sigrid Wolf (Avs.) 1'39"47, Karin Dedler (Nem.) 1'39"49, Michaela Dorfmeister (Avs.) 1'39"78.

V Garmischu sneg nagaja smučarjem

GARMISCH — Po božičnem in novoletnem premoru se bo tekmovanje za moški svetovni pokal v smučanju nadaljevalo jutri in pojutrišnjem v Garmischu. Jutri bo na sporedu smuk, v nedeljo pa superveleslalom.

Vse kaže pa, da bodo imeli organizatorji tudi letos, kot zadnje tri zime, mnogo preglavic s snegom. Zima je bila sicer letos radodarna s snegom, a prav zadnje dni jo je vreme spet zakuhalo prirediteljem. Temperatura se je zvišala do plus šest stopinj, doberšen del snega se je že stalil, kar je organizatorje prisililo, da so odpovedali večerajšne poskusne vožnje. Če se bodo vremenske razmere izboljšale, bodo treninge opravili danes, sicer Garmisch tvega, da tudi letos z njegovimi smučarskimi tekmami ne bo nič.

Mladinski nogometni turnir v Viareggio

VIAREGGIO — Letošnji že 43. mednarodni mladinski nogometni turnir v Viareggiu se bo začel 29. januarja s tekmo Cesena-Atalanta. Na včerajšnji predstavitevni tiskovni konferenci so predstavili spored tekmovanja, ki se bo zaključilo 11. februarja. Na letošnjem turnirju bo sodelovalo 24 ekip iz sedmih držav.

Posamezne kvalifikacijske skupine bodo takole sestavljene: SKUPINA 1: Fiorentina, Udinese, Spartak Moskva, Lazio; SKUPINA 2: Cesena, Atalanta, Metz, Parma; SKUPINA 3: Juventus, Bari, Aston Villa, Bologna; SKUPINA 4: Inter, Pescara, Dinamo Kijev, Napoli; SKUPINA 5: Torino, Viareggio, Honved, Romá; SKUPINA 6: Milan, Mexico, Cremonese, Benfica Toronto.

V sinočnjem 3. kolu finalnega dela košarkarskega pokala prvakov

Pop 84 izgubil doma, Scavolini brez težav

POP 84 - BARCELONA 87:91

POP 84: Sretenović, Perasović 18 (4:6), Pavičević 4, Kukoč 26 (8:11), Tabak (0:1), Savić 23 (9:11), Lester, Naglič 16 (2:2).

BARCELONA: Galiol, Epi 18 (8:8), Solozabal 14 (4:5), Trumbo 7 (1:3), Gonzales 10 (2:2), Montero 4 (2:3), Ortiz 27 (1:2), Norris 11 (5:5).

SPLIT — Splitski košarkarji so tesno, a zasluženoma doma izgubili proti Barceloni in tako postavili pod vprašaj svojo uvrstitev v superfinalne štirih najboljših moštev. Za poraz so si sami krivi, čeprav je treba priznati, da so igrali Španci zelo dobro. Toda Pop 84 je bil v prvem polčasu dalj časa v vodstvu, prednost pa se je sukala okoli petih točk. Prav proti koncu polčasa pa so si Spličani napravili vso prednost zaradi nekaj napak v metih, Solozabal pa je prav v zadnji sekundi dosegel koš za tri točke. V tem delu je zlasti presenetil mladi Gonzales. Pop 84 je vodil tudi v drugem delu (69:61), nato pa je vnovič popustil in v končnici so bili Španci spet v vodstvu, zlasti po zaslugi Ortiza, ki je v drugem polčasu dosegel kar 17 točk. Toda v zadnji minuti so imeli Spličani pri rezultatu 88:87 za Barcelono, kar dvakrat priložnost, da bi vendar-

le zmagali. Najprej je 38" pred koncem Perasović zgrešil prosti met, nato je 28" pred koncem Norris naredil osebno napako v napadu, a Perasović (nesrečni junak tekme) je brž zatem izgubil žogo zaradi korakov in tekme je bilo konec.

SCAVOLINI - LIMOGES 93:73

SCAVOLINI: Labella, Gracis 15, Magnifico 10, Boni 13, Cook 14, Daye 15, Zampolini 8, Costa 11, Grattoni 7.

LIMOGES: Benamar, Jullien 8, Dacoury 6, Broox 14, Ostrowski 17, Dancy 6, Collins 22, Ghewy, Demory, Lamie.

SODNIKA: Jungebrand (Fin.) in Betancor (Šp.)

PM: Scavolini 12:18, Limoges 10:15. TRI TOČKE: Scavolini 7:14 ((Gracis 2:3, Cook 3:4, Zampolini 2:4, Grattoni 1:3), Limoges 5:17 (Jullien 2:6, Dacoury 0:3, Dancy 0:2, Collins 3:5, Demory 0:1).

PESARO — Peterka iz Pesara je razmeroma brez težav premagala francoski Limoges, ki tako po treh kolih še ostaja brez zmage.

Že v 5. minuti je bilo kar 18:5 za gostitelje, a nato so le-ti nekoliko popustili in v 16. minuti je imel Scavolini le še tri točke prednosti, vodil je namreč s 33:30.

V zadnjih štirih minutih pa sta zlasti Zampolini in Daye vzpostavila bolj varno prednost.

V drugem polčasu je prišla do izraza višinska premoč Scavolinija. Magnificu, Costi in Boniju se je dostojno upiral le Američan Brooks, ki pa je bil prenizek, medtem ko je Ostrowski razočaral. V napadu so Francozi zgrešili kot za stavo in prednost gostiteljev se je naglo večala, že v 26. minuti pa je znašala dvajset točk.

OSTALA IZIDA Makabi - Kingston 80:62, Leverkusen - Aris 98:89 (42:41).

LESTVICA Barcelona 6, Pop 84, Scavolini, Makabi in Leverkusen 4, Aris 2, Limoges in Kingston 0.

KORAČEV POKAL

Skupina A CLEAR - REAL MADRID 85:70

(40:37) CLEAR: Dal Seno, Bosa 11, Rossini 15, Gianolla 5, Bouie 18, Mannon 20, Pessina 12, Marzorati, Gilardi 4.

REAL MADRID: Llorente 6, Romain, Birjukov 18, Roberts 25, Herrera 1, Villalobos 2, Cargol, Martin 18.

SODNIKA: Wirovnik (Izr.) in Ceizel (ČSFR).

PM: Clear 5:7, Real 12:19. TRI TOČKE: Clear 6:15 (Bosa 0:1, Rossini 1:1, Gianolla 1:1, Pessina 0:1, Marzorati 0:1, mannion 4:10), Real 4:15 (Llorente 0:1, Birjukov 4:11, Herrere 0:1, Villalobos 0:1, Martin 0:1).

OSTALI IZID: Panathinaikos - Castors 123:111.

LESTVICA: Clear 6, Real 4, Panathinaikos 2, Castors 0.

Skupina B LESTVICA: Phonola in Hapoel 4, Cibona in Charlottenburg 2.

PRIHODNJE KOLO: Charlottenbrug - Hapoel; Phonola - Cibona.

Skupina C RANGER - IRAKLIS 121:95

(51:42) LESTVICA: Jouventud 6, Iraklis, Ranger in Mulhouse.

PRIHODNJE KOLO: Mulhouse - Iraklis; Ranger - Jouventud

Skupina D LESTVICA: Panionios, Estudiantes in Zadar 4, Sunair 0.

PRIHODNJE KOLO: Zadra - Panionios; Estudiantes - Sunair.

Odbojka na Goriškem

Mladinke Soče bližje finalu

Odbojkarice Soče so v prvenstvu mladink na Goriškem slavile pomembno zmago proti neposrednim nasprotnicam za vstop v finalni del. Medtem ko je 1. mesto bilo že zdavnaj oddano močni ekipi Fresco Discount, se je vse zanimanje osredotočilo na boj za drugo mesto, ki daje pravico do nastopa v finalni del. Soča in Sanson imata enako število točk, enako število dobljenih setov (20), razmerje v izgubljenih setih pa je 15:17 v korist Sansona.

IZIDI 10. KOLA: Torriana - Pieris 3:1, Olympia - Fresco Discount 1:3, Soča Gostilna Devetak - Sanson 3:0.

LESTVICA: Fresco Discount 20, Soča in Sanson 12, Pieris 8, Olympia in Torriana 4.

V skupini B je prvo mesto premočno zasedla ekipa Villacher Biera, na drugem mestu je obstala ekipa ACLI iz Ronk. Tile ekipi bosta nastopili v finalnem delu.

MLADINCI

V 1. kolu povratnega dela prvenstva je stanje na lestvici ostalo nespremenjeno. Valovci so pospravili nov par točk kakor tudi Olympia, ki je odpravila šibko Intrepido.

IZIDI 10. KOLA: Olympia - Intrepida 3:0, Fincantieri - OK Val 0:3, Mossa - Lib. Turriaco 3:2. Počivala je Torriana.

LESTVICA: Val 18, ACLI Ronchi in Olympia 14, Turriaco in Torriana 8, San Luigi in Fincantieri 6, Mossa 4, Intrepida 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V tej konkurenci je bil derbi kola začasno prvo mesto med Azzurro in Farro. Soča je doživela nov poraz proti San Luigiju.

IZIDI 3. KOLA: Sanson - Corridoni 3:0, Villesse - Svag Capriva 3:0, Soča - S. Luigi 1:3, Azzurra - Farra 3:2.

LESTVICA: Azzurra 6, Alloys, Farra, Villesse in S. Luigi 4, Soča, Olympia, ACLI Ronchi, Lib. Cormons in Sanson 2, Corridoni in Svag Capriva 0. (MJ)

dosežen prav v teku, ki je bil Johnsonu (tedaj 9"79) usoden.

Oko samo pade na seznime najboljših dosežkov in... najde se še vedno ime Bena Johnsona kot rekorderja na 60 m s 6"41 (Indianapolis, 7.3.87). Ni točno znano, če so mu v inkvizicijski mrzlici odvzeli tudi ta čas. Če bi v Hamiltonu nastopil na progi 60 jardov, je tu najboljši čas 6"00 last Američana McRaeja.

Intenzivno se sedaj že razpravlja o novem dvoboju z Lewisom. Baje so bile že ponujene milijonske dolarske vsote za skupen nastop na majskem mitingu v Seville.

Ne gre spregledati, da bosta prihodnje leto oba tekača že tridesetletnika, kar za

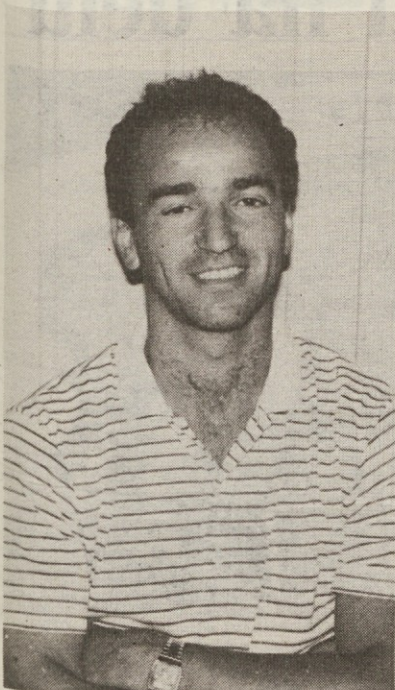
šprinterje ni posebno ugodno. Doseženi časi bodo postopoma pokazali, ali bosta oba atleta še primerna za kak velik dvoboj, ki ne bo uokvirjen samo v dolarski posel. Na primer na svetovnem prvenstvu v Tokju. Trg šprinterjev ni posebno dobro založen ali bolje povedano, dobrih časov je malo, ker so najboljši preveč zaposleni. Dve leti tekmovalnega počitka v tem pogledu igrata v korist Johnsona.

Kanadski atlet se h atletiki vrača kot obsojenec po presedenem zaporu. Kljub temu, da iz svoje prejšnje dobe ohranja močeno miselčevje, lahko vsakomur pogleda v oči. Ob vse večjem svetohlinstvu morda celo vzbuja simpatijo.

BRUNO KRIZMAN

Jutri in v nedeljo v košarkarskem promocijskem prvenstvu na Tržaškem

Naše ekipe pred zahtevno nalogo

Kontovelov trener Igor Meden

Po 9 kolih košarkarskega promocijskega prvenstva je slika na lestvici še zelo nejasna, edino dejstvo je to, da se devet ekip bori za vrh, štiri društva pa so na dnu lestvice z dvema točkama.

Na zgornjem delu je Kontovel znatno na boljšem položaju, saj je izgubil le eno tekmo, do konca prvega dela tega prvenstva pa ga čakata le dve težji tekmi. Z dvema porazoma sledi Santos, ki pa mora nadoknaditi tekmo s Ferroviarom in ima ravno tako še dve težji srečanj. S tremi porazi pa je kar pet ekip, med katerimi ima morda Bor najlažji razpored v zadnjih štirih tekmah.

Na dnu lestvice bodo najvažnejše tekme prav gotovo medsebojna srečanja štirih ekip, že jutri pa je na sporedu tekma Cicibona-Libertas.

Nabrežinski Sokol bo pred težko nalogo, saj bo igral v gosteh pri Ferroviaru, ki je na lastnem igrišču izgubil le s Kontovelom. Papisova postava je v zadnjih kolih začela igrati nekoliko bolje, zlasti v obrambi, ki je po našem mnenju za Sedmaka in ostale neobhodno potrebna za morebitne zmage v gosteh. Upanje je, da bo tudi poškodovani Mitja Devetak okrevaj, tako da bo Sokol zaigral z najboljšo postavo.

Morda pred najvažnejšo tekmo sezone bo tokrat Cicibona, ki bo na domačih tleh igrala z Libertasom. Plavi so po našem mnenju boljši od svetoi-

Statistični pregled naših ekip po prvih devetih kolih

KONTOVEL

	točke	povpr. tekme	prosti meti	3 točke
GULIČ Štefan	167	20,8	8	42:63
GRILANC Ivo	115	14,3	8	12:18
CIVARDI Igor	108	13,5	8	36:40
STARC Damir	105	13,1	8	20:31
ŠTOKA Peter	103	12,8	8	15:20
STERNI Peter	53	6,6	8	9:14
ČUK Corrado	49	9,8	5	13:16
PAHOR David	37	5,2	7	13:14
BUDIN Jan	11	3,6	3	3:3
DANEU Walter	6	1,8	5	6:10
RUPEL Marko	6	1,8	5	2:2
STERNI Aleš	0	0	2	0:0

SKUPNO 760 95 8 171:230 38

BOR

	točke	povpr. tekme	prosti meti	3 točke
PIERI Andrej	183	22,8	8	43:59
KOROŠEC Fabrizio	145	20,7	7	24:30
SMOTLAK Robi	125	15,6	8	33:55
DEBELJUH Marko	72	10,3	7	22:31
JOGAN Vanja	51	6,3	8	8:14
FRANCESCHIN Furio	47	15,6	3	10:14
FURLAN Peter	33	5,5	3	3:5
SEMEN Peter	31	3,8	8	7:14
KOVAČIČ Adriano	29	3,6	8	5:9
PERČIČ Ivan	20	4	5	2:2
SIMONIČ Mauro	18	2,5	7	8:12
BARINI David	10	5	2	0:0
VOLK Pavel	0	0	1	0:0
PETTIROSSO Matej	0	0	1	0:0

SKUPNO 774 96,7 8 165:245 26

SOKOL

	točke	povpr. tekme	prosti meti	3 točke
BUZAN Pavel	92	11,5	8	5:7
KLANJŠČEK Marco	90	11,2	8	24:37
DEVETAK Mitja	72	10,2	7	15:24
CAHARIJA Tomaž	66	11	6	13:23
TERČON Aljoša	65	8,1	8	22:37
UŠAJ Martin	55	7,8	7	14:22
VELUSSI David	50	10	5	11:14
GRUDEN Aleksij	39	4,8	8	5:13
SEDMAK Ivo	36	4,7	7	2:5
PUPIS Andrej	18	9	2	1:2
GRUDEN Andrej	6	1	6	0:2
PERTOT Niko	2	0,4	5	0:0

SKUPNO 591 73,8 8 112:186 26

CICIBONA

	točke	povpr. tekme	prosti meti	3 točke
BAJC Pavel	109	15,5	7	23:33
LIPPOLIS Pavel	88	12,5	7	10:22
PERTOT Maxi	63	7,8	8	26:39
ČEBULEC Mitja	59	9,8	6	15:27
SIMONIČ Riki	43	6,1	7	11:15
CUPIN Andrej	41	10,2	4	13:21
PERTOT Borut	38	7,6	5	10:18
BERDON Janez	35	4,3	8	4:6
BOGATEC David	34	4,8	7	4:7
BAJC Gorazd	31	6,2	5	6:9
PREGARC Oskar	13	4,3	3	2:2
KRASNA Marco	10	3,3	3	4:9
CECCO Marco	2	0,4	4	2:2
TURK Aleš	0	0	3	0:0
PRESL Marko	0	0	3	0:0

SKUPNO 528 66 8 130:210 16

vanskih tekmecev, tekma pa bo prav gotovo izenačena do zadnjega trenutka. Libertas je doslej premagal le tržaški CUS. Večkrat pa je visoko izgubil. Martinijevi varovanci pa so ravno tako slavili le enkrat, v zadnji tekmi pa so izgubili kar s 44 točkami razlike.

Dejstvo je, da cicibonaši igrajo dobro le v prvem delu srečanja, nato pa popolnoma popustijo. S povratkom Andreja Cupina, Mitje Čebulca in Gorazda Bajca bodo naši igrali v najboljši postavi in s pazljivo obrambo ter z dobrimi skoki in skupinsko igro v napadu bodo lahko osvojili prepotreben par točk.

Kontovel bo spet igral na domačih tleh, tokrat proti ekipi CUS, ki je prav gotovo presenečenje tega prvenstva. Univerzitetniki umajo v svojih vrstah nekaj res odličnih posameznikov, igrajo hitro košarko, pod košema pa se od-

likujeta Campanella in Odinal. Vsekar ekipi sestavljajo mnogi novi igralci, ekipa pa nima ustreznih in enakovrednih menjav. Prav zato bo po našem mnenju Kontovel z lahkoto zmagal, naši pa nasprotnikov ne smejo podcenjevati.

Predvidoma bi morali imeti borovci lahko nalogo, prepričani pa smo, da ne bo tako. Ekipa Radioquattro je doslej največje razočaranje prvenstva, saj ima le dve točki, uvršča pa nekaj odličnih posameznikov, kot so Fabio Banello, bivši Jadranov igralec, Sumeresi, lani drugi najboljši strellec prvenstva, in Benedetti, ki je lani igral v C ligi z Don Boscom. Borovci bodo še vedno igrali brez Petra Furlana, ostali pa bi morali biti nared, žal pa so malo in slabo trenirali.

Tudi ostali dve tekmi tega kola bosta zelo zanimivi, saj so vse štiri ekipe

pri vrhu lestvice. Para pa sta Santos-Scoglietto in Stella azzurra-Fincantieri.

VANJA JOGAN

LESTVICA

	toč.	tek.	zma.	por.
KONTOVEL	14	8	7	1
Stella Azz.	12	9	6	3
CUS	12	9	6	3
Barclana	12	9	6	3
Santos	10	7	5	2
BOR	10	8	5	3
Scoglietto	10	8	5	3
Fincantieri	8	8	4	4
Ferroviaro	8	8	4	4
SOKOL	2	8	1	7
CICIBONA	2	8	1	7
Radioquattro	2	8	1	7
Libertas	2	8	1	7

Stella Azzurra, CUS in Barcolana so odigrali tekmo več, Santos je odigral tekmo manj.

obvestila

SMUČARSKI ODSEK ŠD BREG
priredi smučarske izlete s tečaji 13., 20., 27. t. m. ter 3. februarja 1991. Vpisovanje in informacije v telovadnici v Dolini danes, 4. t. m., od 20. do 21.30.

SK DEVIN
priredi smučarske tečaje in izlete štiri nedelje v januarju: 6., 13., 20. in 27. v Podkloštru (Arnoldstein). Vpisovanje in informacije vsak torek od 20.30 do 21.30 ali na tel. št. 200236 in 200782.

SPDT - SMUČARSKI ODSEK
prireja januarja '91 smučarske tečaje in izlete. Za informacije in vpisovanja na sedežu ZSSDI v Ul. sv. Frančiška 20 v uradnih urah (tel. 767304). Informacije dobite tudi pri odborniku Pavlu Fachinu (tel. 742488).

ZSSDI
obvešča, da je do 5. t. m. urad v Trstu zaprt.

danes igra za vas - danes igra za vas

Dejan Furlanič

Dejan Furlanič (letnik 1973) se je pri Boru začel ukvarjati z odbojko pred približno sedmimi leti in je že kot mlad veliko obetal v tej disciplini. Prestopil je nato k Bregu, kjer je igral v kategoriji under 16, lani pa je nastopil z združeno ekipo Inter 1904 (kjer je igral tudi v D ligi) s katero je v prvenstvu under 18 postal pokrajinski prvak. Letos se je vrnil k matičnemu društvu, kjer je steber moštva, ki igra v mladinskem prvenstvu. Prejšnji teden je Miloš Tabaj pravilno napovedal 9 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

1. Rim (kasaška dirka): hitri Furore OM (skupina 1) ima dobre možnosti za zmago. Njegova najhujša konkurenta naj bi bila Fire Black (skupina X), ki je v dobri formi, in Iacoviz (skupina 2).

2. Rim (kasaška dirka): med favoriti sta dva konja iz skupine 2: In Special in Igneo PL, ki ima dobro štartno mesto. Iz skupine 1 bi lahko presenetil Ereskigal.

3. Firenze (kasaška dirka): velik favorit te dirke je Irambo Jet (skupina 1). Največ preglaiv bi mu lahko povzročil Ismar SD (skupina 2), ki je trenutno v dobri formi. Iz skupine X naj omenimo kobilu Lovelage, ki ima dobro štartno mesto.

4. Firenze (kasaška dirka): predvidevanja za to dirko so zelo tvegana. Morda se bo najbolje izkazal Fico del Lario (skupina X), ki je zelo soliden. Iz skupine 1 naj omenimo Isola, iz skupine 2 pa Impostoreja OP.

5. Bologna (kasaška dirka): kobilu Mistik Viking (skupina X) bi se lahko na tej dirki maščevala za nedeljski nesrečni poraz. V skupini 1 bo

totocalcio

Atalanta - Cesena	1
Bari - Pisa	1 x
Bologna - Milan	1 x 2
Fiorentina - Lazio	x
Inter - Genoa	1
Juventus - Napoli	1
Parma - Lecce	1 x
Roma - Cagliari	1
Sampdoria - Torino	1 x
Foggia - Ancona	1
Modena - Reggina	x
Carrarese - Venezia	1 x 2
Siracusa - F. Andria	x 2

Dirka tris

Naši favoriti: Lerici Cla (št. 11), Infido (6), Ilontop (10). Dodatek za sisteme: Giacominto Em (15), Gand (16), Ilion Mir (7).

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	2
4. — drugi	2 1
5. — prvi	1
6. — drugi	X 2
7. — prvi	X
8. — drugi	1 2
9. — prvi	X
10. — drugi	1 2
11. — prvi	2
12. — drugi	X 1

Po prvem delu nogometnega prvenstva 3. amaterske lige (skupina H) V Sovodnjah in v Doberdolu niso zadovoljni

Prvi del nogometnega prvenstva v H skupini 3. amaterske lige se je zaključil dokaj uspešno za naše predstavnike. Tako Kras kot Sovodnje zasledajo namreč položaj, ki bi jima ob koncu prvenstva zagotavljal napredovanje v višjo ligo (letos bodo namreč napredovale 4 ekipe).

Če nekoliko poobliže ocenimo prvenstveni potek sovodenske enajsterice, ki je veljala za glavnega favorita za končno zmago, so dosedanje rezultati pod pričakovanjem. To je tudi mnenje Igorja Petejana, člana sovodenskega društva. Sam ugotavlja, da je ekipa na poti, po lastni krivdi, zapravila nekaj točk. »Mnenja sem, da bi po prvem delu morali imeti vsaj 20 točk. Prvenstvo smo začeli v najboljšem slogu, v nadaljevanju pa je naša igra začela nihati in na nekaterih srečanjih tudi športne sreče ni bilo v zadostni meri. Sicer glavna krivdo za naše dosedanje polovične uspehe je treba iskati v nas samih.«

Kljub nekaterim polovičnim ali povsem negativnim rezultatom ste še vedno v krogu najboljših in vprašanje napredovanja je povsem odprto. Kdo so po vašem mnenju glavni favoriti za prestop v višjo ligo in katere so bile glavne hibe sovodenske postave?

»Na podlagi tega, kar sem doslej videl, menim, da se bo boj za napredovanje bil med 6. postavami. To so Medea, Kras, San Lorenzo, Azzurra, Sovodnje in Isonzo. Nekaj možnosti imata tudi Poggio in Sagrado, a njun izhodiščni položaj je veliko slabši od zgoraj omenjenih enajsteric.

Bolj kot o hibah bi rekel, da gre za nerodnosti naše postave. Čeravno smo odigrali 13 srečanj, nismo še našli pravega ravnovesja v postavi in to je botrovalo nekaterim spodrsilajem. Sicer na zadnjih srečanjih je bilo opaziti boljše uigranost med obrambo, sredino in napadom, kar nam daje upati na boljše case.

Kljub začasnemu 4. mestu smo dokazali, da razpolagamo z dokaj kakovostno ekipo, ki je v napadu izredno razpoložena. Butkovič, Luisa in Modula so namreč dosegli že več kot 20 za-

Massimiliano Argentin (Mladost)

Branilec Sovodenj Tomšič

detkov in to zares ni malo. Če nam bo uspelo delno izboljšati obrambno igro, potem ne bi smela obstajati bojazen kar zadeva napredovanje.

Pri doberdolski Mladosti je novoletni počitek več kot dobrodošel. Odbornik Dario Gergolet nam je povedal, da je ekipa dobro začela prvenstvo, serija kasnejših porazov pa je negativno vplivala na moralo v ekipi. Tudi poškodbe nekaterih igralcev so prispevale k temu, da so Doberdolci večkrat nepričakovano potegnili krajši konec, posebno v gosteh. Zadnje tekme iz prvega dela prvenstva so bile pravo razočaranje. Nekatere težave med igralci so prispevale tudi k večjemu nezaupanju v lastne moči. Kljub temu pa trenerju Guerrinu Lepreju ne gre izrekati kakšnih očitkov, saj izvrstno opravlja svoje delo. Sedaj ima Mladost na razpredelnici 9 točk,

od katerih je 8 zbrala na domačem igrišču. To dokazuje šibkost napada in sredine igrišča, ki je popustila predvsem zaradi poškodb igralcev. Kljub temu da je obramba dobila precej golov, pa je treba omeniti, da je nosila največje breme in se je v marsikateri priložnosti izkazala.

V drugem delu prvenstva mora ekipa Mladosti zbrati najmanj 15 točk. To je letošnji cilj kraške postave. Kar si pri Mladosti obetajo je predvsem to, da bi dosegli več prestižnih zmag proti močnejšim ekipam, ki bodo gostovale v Doberdolu. Vsekakor je Mladost še dokaj neizkušena in delno omejena glede kakovosti igralcev. Dario Gergolet sicer upa, da se bodo za konec januarja vrnil v ekipo vsi poškodovani standardni igralci, kar bi že predstavljal pogoj za uspešnejše nastope. (r.p. - m.j.)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna prednaročnina 200.000 lir; v SFRJ številka 7.00.- din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.
Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 4. januarja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Rietori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZIT
Tiska EDIGRAF

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Policija meni, da je šlo za obračunavanje med romskimi klani Streli na prikolice v romskem taborišču v Campoformidu

VIDEM — V romskem taborišču v Campoformidu v Furlaniji je v noči na četrtek prišlo do za sedaj še nepojasnjenega streljanja: neznanci, za katere se ne ve, če so bili člani romskega klana, ki živi pri Campoformidu, ali so prihajali od zunaj, so izstrelili nekaj krogel iz pištole proti parkiranim prikolicam. Policija je uvedla preiskavo, vendar se pritožuje, da s strani Romov ni zabeležila nobenega sodelovanja.

Kaže torej, da je do streljanja prišlo nekaj po polnoči: neznanci so izstrelili pet krogel, od katerih so tri zadele zgornji del parkirane prikolice. Ranjenih v streljanju ni bilo. Policija je preiskala prostor, kjer je do streljanja prišlo in našla nekaj tulcev. Po izjavah

policijskih agentov naj bi šlo za obračunavanje med romskimi klani, o čemer naj bi pričalo dejstvo, da Romi nočejo nič reči in da je vseh pet prikolic včeraj zjutraj zapustilo taborišče in se preselilo. Bajе niso zapustili naše dežele, temveč so se le preselili v neko drugo romsko taborišče v videmskem predmestju.

Kljub prepričanju policije, da gre za medsebojno obračunavanje, pa je treba zabeležiti dejstvo, da je časnikar RAI Piero Villotta pred dnevi prejel grozljivo pismo zaradi neke njegove oddaje o Romih, ki živijo v Furlaniji. Pisec, ki se je podpisal kot član samozvane organizacije »bazooka« (o

kateri doslej ni nihče nič slišal), obtožuje Villotto, da je bil preveč naklonjen do Romov in mu grobo grozi.

Napad na romsko taborišče pri Vidmu ni bil edini, do katerega je prišlo prejšnjo noč. V Rimu v četrti Magliana Vecchia je skupina neznancev vrгла na dve romski prikolici zažigalno steklenico, ki je povzročila hud požar, v katerem sta obe prikolici zgoreli. Tudi tokrat na srečo ni bilo žrtev, saj so prebivalci prikolic pravočasno skočili iz postelje in se rešili grozne smrti. Policijska preiskava doslej ni odkrila nobene sledi za storilci, čeprav so takoj po požaru skrbno prečesali vso mestno četrt Magliana.

Separatisti na delu

Korziški separatisti so te dni izvedli kar dve hudi teroristični akciji: napadli so počitniško naselje pri Bastii, kjer so zajeli kak ducat talcev, ki so jih osvobodili le policijski agenti (na zgornji telefoto AP), potem ko je komando pobegnil; streljali pa so tudi na župana vasi Soveria (na spodnji telefoto AP) v gorskem predelu Korzike. Župan Paul Mariani je podlegel poškodbam.

V Rimu obsodili vodjo priseljencev

RIM — Včeraj je prvostopenjsko sodišče v Rimu obsodilo Pakistanca Mohammeda Muzaffarja Alija, bolje poznane kot Sher Khana, na pet mesecev zapora pogojno zaradi upiranja uradni osebi in posesti orožja. Sher Khan je predsednik italijanske United Asian Workers Association, torej združenja azijskih delavcev, ki živijo v Italiji, in je splošno znan kot vodja izvenevropskih delavcev, ki bivajo v opuščeni rimski tovarni testenin Pantanelli.

Sher Khana so aretirali dne 29. decembra v centru Rima pri železniški postaji Termini, ko se je skupno s tremi drugimi Pakistanci vozil z avtomobilom brez luči. Takrat so ga agenti javne varnosti legitimirali, on pa se jim je uprl, po čemer je nastal pretep. Ko so ga končno »pomirili«, so mu dobili v žepu nož, ki naj bi mu služil za obrambo pred prekupčevalci mamil, ki so mu grozili. Sher Khana niso na procesu obtožili osebnih poškodb, saj ga agenti javne varnosti zaradi tega niso tožili.

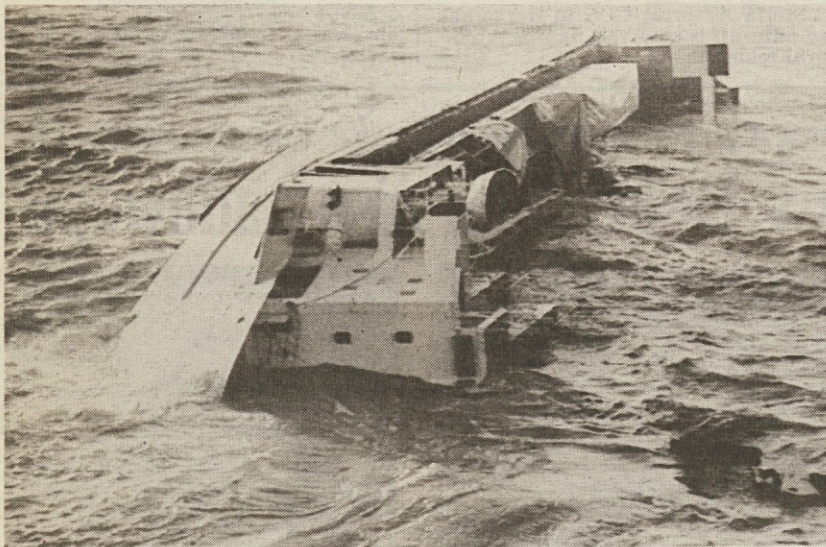
Preiskovalci zaslišujejo zaprisežene stražnike

LATINA — Karabinjerji so priprli tri osebe, za katere sumijo, da so vpletene v napad na oklopno vozilo, iz katerega so v sredo neznanci odnesli kar 6 milijard lir v gotovini. Karabinjerji so ugotovili, kdo je zlikovcem priskrbel avte in orožje, ki so se jih poslužili pri ropu. Poveljnik karabinjerske postaje v Latini podpolkovnik Messina je že v teku včerajšnjega dne izročil rezultat preiskav namestniku državnega pravdnika.

Vso noč so tudi zasliševali trojico zapriseženih stražnikov, katerih naloga je bila zaščititi denar. Kaže na primer, da nobena priča ni videla dinamita, ki naj bi ga, po pričevanju treh čuvajev, zlikovci položili pod pokrov motorja in zagrozili, da vozilo poženejo v zrak s čuvaji vred, kot trdijo čuvaji.

Prav tako baje ni jasno, zakaj je šofer blindiranega vozila v sredo izbral tako komplicirano pot, kot jo je. Najprej je namreč šel v Sabaudio in Terracino, potem na jug latinske pokrajine, potem spet na sever proti Sonninu, tako da je kar trikrat prečkal državno cesto Appio. Za denarjem, ki so ga zlikovci odnesli, za sedaj pa še ni sledi.

Brodolom pred Nizozemsko

Pred nizozemsko obalo nedaleč od Scheveningna je v torek doživela brodolom britanska tovarna ladja Maersk Yare. Vseh 13 članov posadke so rešili na varno (Telefoto AP)

Čudne vladne reforme o brazilskih favelah

SAO PAULO — Zdi se absurdno, toda večina Brazilcev si ne more več dovoliti življenja v favelah, ker so zanje postale predrage. Fevele so nastajale v prejšnjih desetletjih skupno z razvojem urbanih področij, predstavljajo pa nepregledno področje majhnih barak, ki so v glavnem pokrite s pločevino.

Neverjetno je, da se je z vladnimi reformami, ki izboljšujejo življenjsko raven prebivalcev favel njihovo stanje še poslabšalo. Pred kratkim so namreč v favele napeljali elektriko in celo telefonske povezave, prebivalci pa nimajo denarja, da bi vse to plačali.

Zato so se nekateri raje odselili in sedaj živijo na odprtem pod mostovi, na plažah in ob cestah, v favele pa se je naselil srednji sloj brazilskega prebivalstva, saj je treba za najemnino

večkrat odšteti približno 80 tisoč lir, kar znaša povprečno plačo brazilskega državljana. Ta sloj hodi vsako jutro z avtobusom na delo, saj so zaposleni predvsem kot obrtniki, ali pa kot zidarji.

Problem je torej sedaj vse bolj pereč, saj si resnični reveži v Braziliji ne morejo dovoliti niti barake več, kot jo npr. imajo brezdomci v predmestjih največjih svetovnih mest.

V Braziliji danes primanjkuje vsaj deset milijonov stanovanj, zanimivo pa je, da reforma novega predsednika Collora De Mella, ki je pri Portu Alegre dal zgraditi nekaj tisoč manjših modernih barak, ni uspela. Ljudje nimajo denarja, da bi si plačali avtobus, s katerim bi se morali peljati na delo v mestu...

V Italiji 800 tisoč oderuhov!

RIM — Podatek je enostavno neverjeten: po pisanju msgr. Antonia Riboldija v reviji Prospettive nel mondo v Italiji redno deluje kakih 800 tisoč oderuhov. Ti so večkrat povezani z mafijo in kamoro, pa tudi z bankami, od katerih si sposojajo denar, ki ga nato posojajo ljudem z dosti večjimi obrestmi, kot so bančne. Te namreč dosegajo celo 500-odstotno vrednost, začenjajo pa pri dvajsetih odstotkih, kar je pač skoraj »normalno« za večje posojilo.

Antonio Riboldi, ki je opravil pravcato anketo med bančnimi uradniki, duhovniki in tudi navadnimi ljudmi, piše, da o oderuštvi v Italiji vedo praktično »vsi«, nihče pa se temu ne upre.

V El Salvadorju gverilci sestrelili ameriški helikopter

SAN SALVADOR — Gverilci salvadorske osvobodilne fronte Farabundo Marti so v sredo v vzhodnem delu države sestrelili vojaški helikopter in pri tem ubili tri ameriške vojaške svetovalce. To je navedla njihova radijska postaja Venceremos, ki je poudarila, da je trojica nosila ameriške uniforme, helikopter pa je imel ameriške oznake.

Po uradnih vesteh so gverilci sestrelili helikopter z raketo zemlja-zrak pri vasi Lolotique v pokrajini San Miguel, kakih 120 kilometrov vzhodno od glavnega mesta San Salvador. Na krovu helikopterja sta bila poleg pilota Daniela Scotta še podpolkovnik David Piquet in vojaški tehnik Ernest Dawson.

Od novembra meseca, ko je osvobodilna fronta Farabundo Marti sprožila novo ofenzivo, je to že tretji ameriški helikopter, ki ga gverilci sestrelijo. V istem obdobju jim je prav tako uspelo sestreliti dve ameriški lovski letali. Po trditvah salvadorskega režima in ameriških svetovalcev so salvadorski gverilci v zadnjem obdobju prejeli sodobno orožje od sandinistov iz sosednje Nikaragve.

Indijke pri New Delhiju moti Disneyland

Na tisoče vaščank iz okolice New Delhija je pred parlamentom protestiralo proti gradnji parka v slogu disneylandskih parkov, ker bi tako zahodno zabavišče porušilo njihov način življenja (AP)

Črni dnevi za Kolumbijo zaradi atentatov in nesreč

BOGOTA — V Kolumbiji se daljša seznam padlih policistov, ki so jih v atentatih in zasledah ubili pripadniki obeh skrajnolevičarskih gverilskih skupin, revolucionarnih oboženih sil in narodne osvobodilne vojske. V prvih dveh dneh letošnjega leta je še po začasnih podatkih življenje izgubilo najmanj 27 policistov. Po trditvah glasnika kolumbijske policije je to odgovor gverile na uspešne decembrske operacije varnostnih sil, med katerimi so uničili številna gverilska oporišča.

Dvanajst policistov je izgubilo življenje, ko je njihovo vozilo naletelo na mino med Santo Mario in Cienagejem, kakih 700 kilometrov severno od glavnega mesta. V podobnem atentatu so bili v Medellinu ubiti štirje policisti. Drugi atentati proti varnostnim silam so bili v Putumayu in v Buenaventuri, glavnem pristanišču na obali Tihega oceana, kjer so gverilci v zrak pognali naftovod, pri vasi Campohermoso pa policijo zvabili v zasedo.

Kolumbija pa se ne otepa samo z levičarskimi atentati in nasiljem narkotrgovcev iz Medellina; v tej latinskoameriški državi so zaradi slabega cestnega omrežja in gorskih cest hude prometne nesreče nekaj povsem običajnega. Zadnja se je pripetila včeraj na cesti, ki iz glavnega mesta pelje v Manizales. Pri vasi Herveo v pokrajini Tolima nedaleč od vulkana Nevado de Ruiz je avtobus zaneslo s cestišča, tako da je strmoglavil v 300 metrov globok prepad. Po prvih podatkih je bilo 33 potnikov mrtvih, drugih šest pa težko ranjenih. Reševalna akcija se odvija zaradi težko dostopnega terena izredno počasi. Trenutno še niso znani vzroki nesreče, znano je le, da je nad vsem območjem lebdela izredno gosta megla.